

V. ఉపాధ్యాయుల తయారీ - ప్రణాళికలు

ఏ పని అయినా ఫలవంతం కావడానికి, లక్ష్యం నెరవేరడానికి ఒక ప్రణాళిక అవసరం. ఉపాధ్యాయుడు భాషాబోధన లక్ష్యాలు సాధించడానికి, పిల్లల్లో సామర్థ్యాలను పెంపొందించడానికి, అనుసరించవలసిన వ్యూహాలతో, కార్యక్రమాలతో రెండు రకాల ప్రణాళికలు రాయాలి.

అవి : 1. వార్షిక ప్రణాళిక, 2. పాఠ్య ప్రణాళిక

వార్షిక ప్రణాళిక

సంవత్సరం మొత్తానికి రాసేది వార్షిక ప్రణాళిక. గతంలో వార్షిక ప్రణాళికలో పాఠంపేరు, పాఠం పూర్తి అయిందా? లేదా? ఉపాధ్యాయుని సంతకం, ప్రధానోపాధ్యాయుని సంతకం మొదలగు వాటిని రాయడం జరిగింది. NCF-2005లో పేర్కొన్న విధంగా జ్ఞాన నిర్మాణానికి అనుగుణంగా మన ప్రణాళికలు వాటిలోని సోపానాలు ఉండాలి.

ప్రస్తుత వార్షిక ప్రణాళికలో ఒక తరగతికి సంబంధించి, ఆయా సబ్జెక్టులలో సంవత్సరాంతానికి విద్యార్థులు ఏయే సామర్థ్యాలు సాధించాలి? ఒక్కొక్క పాఠానికి ఎన్ని పీరియట్లు అవసరమవుతాయి? అభ్యసన ప్రక్రియ వేగవంతంగా జరగడానికి అవసరమైన అదనపు సామాగ్రి ఏమి ఉపయోగించాలి? ప్రతి నెలలో సామర్థ్యాలను పెంపొందించడానికి అదనముగా నిర్వహించే కార్యక్రమాలు ఏమిటి? CCE కి సంబంధించి ఏమి నమోదు చేయాలి? మొదలైనవాటిని వార్షిక ప్రణాళికలో పొందుపరచాలి. ఈ కింది సోపానాల ద్వారా వార్షిక ప్రణాళిక రాయాలి. అవి I. తరగతి, II. విషయం, III. అవసరమైన పీరియట్ల సంఖ్య, IV. సంవత్సరం పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు, V. మాసవారీగా పాఠాల విభజన, VI. ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు, VII. ప్రధానోపాధ్యాయుని సలహాలు, సూచనలు.

అ) వార్షిక ప్రణాళిక - నమూనా

- I. తరగతి :
- II. సబ్జెక్టు :
- III. అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య :
- అ) మొత్తం పీరియళ్ళు :
- ఆ) బోధనాభ్యసనకు అవసరమైన పీరియళ్ళు :
- IV. సంవత్సరం పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :
- I. అవగాహన - ప్రతిస్పందన
- (a) వినడం - ఆలోచించి మాట్లాడటం
- (b) ధారాళంగా చదవుట - వ్యక్తీకరించుట
- II. వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత
- (a) స్వీయరచన
- (b) సృజనాత్మకత / ప్రశంస
- III. భాషాంశాలు
- (a) పదజాలం
- (b) వ్యాకరణాంశాలు
- V. మాసవారీగా పాఠాల విభజన :

మాసం	బోధించాల్సిన పాఠం పేరు	అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య	బోధనా వనరులు, సామగ్రి	నిర్వహించాల్సిన కార్యక్రమాలు మరియు CCE

VI. ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు :

VII. ప్రధానోపాధ్యాయుని సలహాలు, సూచనలు :

ఆ) వార్షిక ప్రణాళిక సోపాన వివరణ

- I. తరగతి : తరగతి పేరు రాయాలి
- II. విషయం : సబ్జెక్టు 'తెలుగు' రాయాలి
- III. అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య : అ) మొత్తం పీరియళ్ళు : అకడమిక్ క్యాలండర్ ప్రకారం కేటాయించిన పీరియళ్ళు రాయాలి.
ఆ) బోధనకు అవసరమైన పీరియళ్ళు : పాఠ్యపుస్తకం పూర్తిచేయడానికి అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య రాయాలి.

IV. సంవత్సరం పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :
విద్యాసంవత్సరం పూర్తికాగానే పిల్లలు ఆ తరగతికి సంబంధించిన ఆయా సామర్థ్యాలలో ఏమేమి సాధించాలో రాయాలి. ఇవి మొత్తం పాఠ్యపుస్తకాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని రాయాలి.

(అ) అవగాహన - ప్రతిస్పందన :

- ◆ వినడం - మాట్లాడడం : (పిల్లలు వేటి గూర్చి ఎలా మాట్లాడాలి అనేది రాయాలి)
- ◆ చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం : (వేటిని చదివి అర్థం చేసుకొని ప్రతిస్పందించాలో రాయాలి)

(ఆ) వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత

- ◆ స్వీయరచన : (వేటిని గూర్చి సొంతమాట్లో రాయాలో రాయాలి)
- ◆ పదజాలం : (పదజాలాన్ని ఉపయోగించి ఏమేమి చేయాలో రాయాలి)
- ◆ సృజనాత్మకత : (సృజనాత్మకంగా ఏ వ్యవహారరూపాల్లో వ్యక్తీకరించాలో రాయాలి)
- ◆ ప్రశంస : (వేటిని ప్రశంసించగలగాలో రాయాలి)

(ఇ) భాషాంశాలు : పదజాలం, వ్యాకరణాంశాల గురించి రాయాలి.

(ఈ) ప్రాజెక్టుపని : పాఠాల ఆధారంగా ఏ విధమైన ప్రాజెక్టు పనులు పిల్లలు చేయాలో రాయాలి.

ఇలా ప్రతి సామర్థ్యంలో సంవత్సరాంతానికి పిల్లలు ఏమేమి చేయగలగాలి అనే విషయాలు ఆయా సామర్థ్యాల కింద రాయాలి. పదవతరగతి పాఠ్యపుస్తకంలో దీనికి సంబంధించిన ఒక పేజీ ఉంది.

V. మానవ వారీగా పాఠాల విభజన - ప్రణాళిక:

ఏ నెలలో, ఏ పాఠం బోధించాలి? ఆ పాఠం పూర్తికావడానికి అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య ఎంత? ఇక్కడ పాఠ్యబోధన అంటే ఉన్ముఖీకరణ చిత్రం నుండి సూక్తి వరకు పాఠమే. ఇది ఉపాధ్యాయులు గ్రహించి ప్రతిదానికి పీరియడు కేటాయించుకోవాలి. అలాగే పాఠ్యబోధనకు అవసరమైన అదనపు సామగ్రి ఏమి ఉపయోగించాలో రాయాలి. ఆయా సామర్థ్యాల అభివృద్ధికై ఏ నెలలో ఏ అదనపు కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలో రాయాలి. ఉదా: వ్యాసరచన, వక్రత్వం, పద్యపఠనం, నాటకం మొ॥నవి అట్లే ఆ మాసంలో సి.సి.ఇ. / పరీక్షల గురించి చేపట్టాల్సిన కార్యక్రమాల వివరాలు రాయాలి. ఈ కార్యక్రమాలవల్ల పిల్లల్లో భాషాభివృద్ధి జరగాలి.

పట్టికను కింది విధంగా రాయాలి.

మాసం	పాఠంపేరు	అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య	బోధనా వనరులు, సామగ్రి	నిర్వహించే కార్యక్రమాలు మరియు CCE
జూన్	వెన్నెల	12	ఎర్రన నృసింహపురాణం వెన్నెలను వర్ణించిన పద్యాలు, వెన్నెల సూర్యచంద్రుల ప్రకృతి చిత్రాలు	ప్రకృతి దృశ్యాలు ఆధారంగా రాసిన రచనల ప్రదర్శన

పాఠానికి అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య : ఒక పాఠానికి సగటున 12 పీరియళ్ళు అవసరమైతాయి. ఇలా మొత్తం అన్ని పాఠాలకు రాయాలి. తప్పనిసరిగా ఒక్కొక్క సామర్థ్యపు అభ్యాసానికి ఒక్కొక్క పీరియడు కేటాయించుకోవాలి. ఉన్ముఖీకరణ, అర్ధసంగ్రహణం, పాఠ్యాంశబోధనకు పీరియళ్ళు కేటాయించుకోవాలి. ఉన్ముఖీకరణకు ఒక పీరియడ్, విద్యార్థులకు సూచనలు, ప్రవేశికకు ఒక పీరియడ్ పాఠ్యాంశం గురించి చర్చ అవగాహనకు 3 పీరియళ్ళు అవసరమైతాయి. అభ్యాసాలకు 7 పీరియళ్ళు అవసరమైతాయి.

బోధనా వనరులు మరియు సామగ్రి :

ప్రతి ఉపాధ్యాయుడు ఆ సంవత్సరంలో బోధించాల్సిన పాఠాలకు అనుగుణంగా వనరులను ముందే సిద్ధం చేసుకోవాలి. వనరులు అనగా ఉపయుక్త గ్రంథావళి, ఉపాధ్యాయుల కరదీపికలు, బోధనలో ఉపయోగించే సామగ్రి, నిఘంటువులు, సి.డి.లు / వీడియోలు, మ్యూజికెన్స్, దినపత్రికల క్లిప్పింగ్స్, టీచింగ్ నోట్స్ మొదలగునవి. ఉపాధ్యాయులు ఇంకనూ ఆలోచించి బోధించే విషయాన్ని అనుసరించి తగిన బోధనా వనరులను సొంతంగా తయారుచేసుకోవాలి. బోధన ఆసక్తికరంగా ఉండాలంటే పిల్లలు అభ్యసనంలో పాల్గొనాలంటే ఉపాధ్యాయుడు ముందే ఆలోచించి తగిన వనరులు ఉపయోగించి ఆసక్తికరంగా బోధించుటకు ప్రయత్నించాలి.

నిర్వహించాల్సిన కార్యక్రమాలు, సి.సి.ఇ. :

ఆశించే సామర్థ్యాల సాధన కోసం ఆయా సబ్జెక్టుల వారీగా పలు కార్యక్రమాలు కేవలం తరగతి గదుల్లో కాకుండా బయట, నిర్వహణ చేయాలి. వీటిలో క్షేత్ర సందర్శన, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, విజ్ఞాన యాత్రలు, సామాజిక సంస్థల సందర్శన, సమాజసేవ, క్విజ్, సెమినార్లు, వివిధ రకాలైన కవితలు, కథలు, కరపత్రాలు పోస్టర్లు మొదలగు వాటిని తయారుచేయుటకు కార్యశాలలు, దినపత్రికలకు వ్యాసాలు రాయటం, కవి సమ్మేళనం, విషయ నిపుణులచే ఉపన్యాసాలు, పద్య పఠనం, వ్యాసరచన, ఉపన్యాస పోటీలు, చిత్రలేఖనం, కవితలు రాయటం, కథలు రాయటం మొదలగు సృజనాత్మక అంశాలలో కార్యక్రమాలను నిర్వహించాలి. వీటిని కూడా వార్షిక ప్రణాళికలో చూపాలి మరియు అమలు చేయాలి. ఈ కార్యక్రమాల వల్ల విద్యార్థులలో వివిధ సామర్థ్యాలు, అభిరుచులు పెంపొందుతాయి మరియు పాఠశాల ఒక ఆహ్లాదకరమైన ప్రదేశంగా మారుతుంది. దీనికి ప్రతి ఉపాధ్యాయుడు, ప్రధానోపాధ్యాయుడు వృత్తి పరంగా ఆలోచించి వృత్తికి న్యాయం చేయాలి. అలాగే సి.సి.ఇ.కి సంబంధించి ఏ నెలలో నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం నమోదు చేయాలో, ఏ నెలలో సంగ్రహాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహిస్తారో ప్రణాళికలో పొందుపరచాలి.

VI. ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు :

సంవత్సరం పూర్తయ్యేసరికి సామర్థ్యాల సాధనకై ఉపాధ్యాయుడు అదనంగా ఏమేమి నిర్వహించాడు? విద్యార్థుల భాగస్వామ్యం ఎలా ఉంది? ఏయే సామర్థ్యాలలో పిల్లలు ప్రగతిని సాధించారు? వేటిలో వెనుకబడి ఉన్నారు? సృజనాత్మకత, ప్రశంసా పూర్వక పనులు, ప్రాజెక్టుపనులు ఎలా చేశారు? సామర్థ్యాల సాధనకై ఉపాధ్యాయుడు ఇంకా తానేమి చేయగలడో అనే వాటిపై ఉపాధ్యాయుడు తన ప్రతిస్పందనలు రాయాలి. దీనికి కొన్ని పేజీలు వదిలి పెట్టాలి. ఎందుకంటే వార్షిక ప్రణాళిక సోపానాలలో I నుండి V వరకు పెద్దగా మార్పు ఉండదు. కాని ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు ప్రతి పాఠానికి మారుతుంటాయి. అందుకని నెలవారీగా ప్రతిస్పందనలు రాయాలి. ప్రధానోపాధ్యాయుని సలహాలు సూచనలు కూడా నెలవారీగా VIIవ సోపానంలో ఉంటాయి. ఇలా సంవత్సరం మొత్తానికి ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు, ప్రధానోపాధ్యాయుని సలహాలు, సూచనలు రాయడంకాగానే మరొక సంవత్సరానికి సంబంధించి ఇంకొక పేజీలో రాయాలి. అందువల్ల వార్షిక ప్రణాళిక ఈ రెండు సోపానాలకు పేజీలు వదిలి పెట్టాలి.

VII. ప్రధానోపాధ్యాయుని సలహాలు, సూచనలు :

మాసవారీగా ప్రధానోపాధ్యాయుడు, ఉపాధ్యాయులతో సమీక్ష సమావేశం నిర్వహించాలి. ఉపాధ్యాయుల బోధన, పిల్లల ప్రగతి గురించి ప్రధానోపాధ్యాయుడు లక్ష్యాలు నిర్వహించాలి. ప్రధానోపాధ్యాయుడు మాస వారీగా తన సలహాలు, సూచనలు తెలియజేయాలి. వీటిని మాసవారీగా వార్షిక ప్రణాళికలో రాయాలి.

వార్షిక ప్రణాళిక సోపాన వివరణ

- I. తరగతి : 10వ
- II. విషయం : తెలుగు (ప్రథమభాష)
- III. అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య : అ) మొత్తం పీరియళ్ళు : 220
 ఆ) బోధనకు అవసరమైన పీరియళ్ళు : 180
 (పాఠాలకి 168, ఉపవాచకానికి 12 పీరియళ్ళు)

IV. విద్యా సంవత్సరం పూర్తయే సరికి సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :

అ) అవగాహన - ప్రతిస్పందన :

దీనిలో “వినడం - మాట్లాడడం, ధారాళంగా చదివి అర్థం చేసుకొని, వ్యక్తీకరించడం” అనే సామర్థ్యాలుంటాయి. వీటిలో పిల్లలు కింది అంశాలను చేయగలగాలి.

- ◆ విన్న, చదివిన అంశాలు అర్థం చేసుకోవాలి. తమ అభిప్రాయాలు వ్యక్తపరచాలి.
- ◆ సమర్థిస్తూ లేదా విభేదిస్తూ మాట్లాడగలగాలి, కారణాలు వివరించగలగాలి.
- ◆ నచ్చిన సందర్భాన్ని అనుభూతులను వర్ణించగలగాలి.

- ◆ పద్య భావాలు, పాఠ్యభాగ సారాంశాలు, కథలు, కథానికలను సొంతమాటల్లో చెప్పగలగాలి.
- ◆ వక్రత్వ పోటీల్లో పాల్గొని మాట్లాడగలగాలి, సద్యోభాషణం చేయగలగాలి (ఇచ్చిన అంశం గురించి అప్పటికప్పుడే మాట్లాడడం).
- ◆ పాఠం చదివి జాతీయాలు, సామెతలు గుర్తించగలగాలి.
- ◆ ఎవరు ఎవరితో అన్నారు? ఏ సందర్భంలో అన్నారు? గుర్తించగలగాలి.
- ◆ పాత్రల స్వభావాన్ని పట్టిక రూపంలో తయారుచేయగలగాలి.
- ◆ భావాలకు తగిన పద్య పాదాలను, గేయపాదాలను గుర్తించాలి.
- ◆ వివరాల కనుగుణంగా పట్టికలు తయారుచేయగలగాలి.
- ◆ చదివిన అంశంలోని కీలకాంశాలు, కీలక పదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ పేరాలకు శీర్షికలు పెట్టడం, శీర్షికలకనుగుణంగా పేరాలను గుర్తించడం చేయగలగాలి.
- ◆ అపరిచిత గద్యం లేదా పద్యాలు చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి. ప్రశ్నలు కూడా తయారుచేయగలగాలి.
- ◆ పాఠంలో చుక్క గుర్తున్న పద్యాలను చదివి, అర్థం చేసుకొని ప్రతి పదార్థం - రాయగలగాలి.

ఆ) వ్యక్తికరణ - సృజనాత్మకత

ఇందులో “స్వీపరచన, సృజనాత్మకత, ప్రశంస” అనే సామర్థ్యాలుంటాయి. వీటిలో పిల్లలు ఈ కిందివి చేయగలగాలి.

- ◆ కారణాలు రాయగలగాలి. వివరిస్తూ రాయగలగాలి.
- ◆ అభిప్రాయాలు రాయగలగాలి. వివరిస్తూ రాయగలగాలి.
- ◆ రచయిత అభిప్రాయాన్ని గ్రహించి వివరించగలగాలి.
- ◆ సమర్థిస్తూ లేదా విభేదిస్తూ రాయగలగాలి.
- ◆ ప్రకృతి దృశ్యాలను వర్ణించి రాయగలగాలి.
- ◆ రచనాశైలిని అభినందిస్తూ రాయటం, అభినందన వ్యాసం, కరపత్రాలు తయారుచేయటం, ఇంటర్వ్యూ కోసం ప్రశ్నావళి తయారుచేయటం, కవితలు రాయగలగటం, సన్మానపత్రం తయారుచేయగలగటం, పత్రికలకు లేఖ లేదా సాహిత్య వ్యాసాలు రాయటం, సంభాషణలు రాయటం వంటివి చేయగలగాలి, సృజనాత్మకత సంభాషణలు, కథనాలు రాయగలగాలి.

ఇ) భాషాంశాలు

ఇందులో “పదజాలం, వ్యాకరణాంశాల”కు సంబంధించినది. కింది తరగతుల్లో నేర్చుకున్న వాటితో పాటు పిల్లలు కిందివి చేయగలగాలి.

- ◆ పదాలకు అర్థాలు, వ్యుత్పత్తులు, నానార్థాలు, పర్యాయపదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ ఇచ్చిన పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయగలగాలి. జాతీయాలను సమర్థవంతంగా వాక్యాల్లో ఉపయోగించగలగాలి.
- ◆ ప్రకృతికి వికృతి, వికృతికి ప్రకృతి పదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ దైనందిన జీవితంలో సందర్భోచితంగా సరైన పదాలు జాతీయాలు, సామెతలు వినియోగించగలగాలి.

- ◆ అటవెలది, సీసం, ద్విపద లక్షణాలు అర్థం చేసుకోవాలి. ఆయా ఛందాలను గుర్తించగలగాలి.
- ◆ పుంప్వాదేశ సంధి, విసర్గ సంధి, నుగాగమ సంధి, ప్రాతాధిసంధి, శ్చుత్వ సంధులను అర్థం చేసుకొని ఆయా సంధుల గురించి వివరించి రాయగలగాలి.
- ◆ అవ్యయిభావ సమాసాన్ని అవగాహన చేసుకొని ఉదాహరణలు ఇవ్వగలగాలి.
- ◆ ముక్త పదగ్రస్తం, లాటానుప్రాస, అతిశయోక్తి, అర్థాంతరన్యాసాలంకారాలు అవగాహన చేసుకొని గుర్తించగలగాలి.

ఈ) ప్రాజెక్టుపనులు

ఇవి వివిధ సామర్థ్యాల సమాహారం, వివిధ సామర్థ్యాలను సందర్భోచితంగా వినియోగించే శక్తిని పిల్లలకు కలిగిస్తాయి. కథలు, కవితలు, రచయితల వివరాలు, సమాజసేవలో పాల్గొన్న వారి వివరాలు, జీవన విధానాల వివరాలు, సమీక్ష వ్యాసాలు మొదలైనవి సేకరించి నివేదికలు రాసి ప్రదర్శించాలి.

V. మాసాల వారీగా పాఠాల విభజన - ప్రణాళిక

నెల	బోధించాల్సిన పాఠం	పీరియడ్ల సంఖ్య	బోధనా వనరులు మరియు సామగ్రి	నిర్వహించాల్సిన కార్యక్రమాలు, సి.సి.ఇ.
జూన్	1. వెన్నెల	12	<ul style="list-style-type: none"> ఎఱ్ఱన రచించిన నృసింహ పురాణం, ప్రకృతివర్ణన గురించి తెలిపే ఇతర పుస్తకాలు, చిత్రాలు 	<ul style="list-style-type: none"> ప్రకృతి వర్ణన గురించి వ్యాసరచన పోటీ నరసింహస్వామి కథ నేపథ్యంలో వచ్చిన గ్రంథాల వివరాల పట్టిక రాయించడం, ప్రదర్శన
జూలై	2. ధన్యుడు	12	<ul style="list-style-type: none"> పోతన భాగవతం పాఠ్యపుస్తకం, చిన్నయసూరి నీతి చంద్రిక, విలువలను తెలిపే ఇతర కథల పుస్తకాలు 	<ul style="list-style-type: none"> కథల పోటీ
	3. మాతృభావన * బాలకాండం (ఉపవాచకం)	12 2	<ul style="list-style-type: none"> 'శివభారతం' పుస్తకం. మాతృసేవకు సంబంధించిన ఇతర పుస్తకాలు 	<ul style="list-style-type: none"> ఏకాంకిక ప్రదర్శన నినాదాలు, సూక్తులు రాసి ప్రదర్శించుట మొదటి నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ, నమోదు
ఆగస్టు	4. జానపదుని జాబు	12	<ul style="list-style-type: none"> బోయి భీమన్న లేఖా సాహిత్యం, శారదలేఖలు, నెహ్రూగారు రాసిన లేఖలు 	<ul style="list-style-type: none"> లేఖా రచన లేఖా సంకలనం
	5. శతక మధురిమ	12	<ul style="list-style-type: none"> అయాకవులు రచించిన శతకాలు 	<ul style="list-style-type: none"> పద్య పఠనపోటీ పద్యతోరణం రెండవ నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ, నమోదు

నెల	బోధించాల్సిన పాఠం	పీరియడ్ల సంఖ్య	బోధనా వనరులు మరియు సామగ్రి	నిర్వహించాల్సిన కార్యక్రమాలు, సి.సి.ఇ.
సెప్టెంబరు	6. నేనెరిగిన బూర్గుల * అయోధ్యకాండం (ఉపవాచకం)	12 2	<ul style="list-style-type: none"> కొన్ని అభినందన వ్యాసాలు, 1972 డిసెంబరు నాటి 'ఆంధ్రప్రదేశ్ మాసపత్రిక' 	<ul style="list-style-type: none"> విద్యార్థుల కవితా సంకలనం కవితల పోటీ ఉపాధ్యాయుల దినోత్సవం- వ్యాసరచన పోటీ
	7. నగర గీతం	12	<ul style="list-style-type: none"> సామాజిక సేవకు సంబంధించిన వ్యాసాలు, సిటీలైఫ్ మినీ కవితల పుస్తకం 	<ul style="list-style-type: none"> వచన కవిత వ్యాసరచన పోటీ మొదటి సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం గురించి తల్లిదండ్రులతో సమావేశం
అక్టోబరు	8. యక్షుడి అప్పు * అరణ్యకాండం (ఉపవాచకం)	12 2	<ul style="list-style-type: none"> విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు రచించిన అసంకలిత సాహిత్యం - రూపకాలు - సంపాదకీయాలు అనే గ్రంథం 	<ul style="list-style-type: none"> నాటకీకరణ హాస్యనాటక ప్రదర్శన మొదటి సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ
నవంబర్	9. బసవేశ్వరపరిణయం	12	<ul style="list-style-type: none"> 'బసవ పురాణం' గ్రంథం, వివాహ సంస్కృతి గ్రంథాలు 	<ul style="list-style-type: none"> ద్విపద కావ్యాల సంకలనం బాలల దినోత్సవం సందర్భంగా సృజనాత్మక పోటీల నిర్వహణ
	10. మా ప్రయత్నం	12	<ul style="list-style-type: none"> 'మహిళావరణం' అనే పుస్తకం, పేరు గడించినవారు రాసిన ముందు మాటలు 	<ul style="list-style-type: none"> కరపత్రాల తయారీ ప్రదర్శన ఉపన్యాస పోటీల నిర్వహణ 3వ నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ, నమోదు
డిసెంబరు	11. మాణిక్యవీణ	12	<ul style="list-style-type: none"> విద్వాన్ విశ్వం గారి వచన రచనా సంపుటి మరికొన్ని వచన కవితలు 	<ul style="list-style-type: none"> వచన కవితా సంకలనం, సృజనాత్మక రచనాపోటీలు
	12. గోరంతదీపాలు * కిష్కింధాకాండం (ఉపవాచకం)	12 2	<ul style="list-style-type: none"> పులికంటి కృష్ణారెడ్డిగారి 'కథావాహిని' పుస్తకం. సామాజిక అంశాలను ప్రతిబింబించే మరికొన్ని కథలు 	<ul style="list-style-type: none"> చిత్ర ప్రదర్శన హాస్య సంభాషణ 2వ సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం గురించి తల్లిదండ్రుల సమావేశం

నెల	బోధించాల్సిన పాఠం	పీరియడ్ల సంఖ్య	బోధనా వనరులు మరియు సామగ్రి	నిర్వహించాల్సిన కార్యక్రమాలు, సి.సి.ఇ.
జనవరి	13. భిక్ష * సుందరకాండం (ఉపవాచకం)	12 2	<ul style="list-style-type: none"> శ్రీనాథుడు రచించిన 'కాశీఖండము' అనే గ్రంథం, భిక్షావ్రతంతో జీవించిన మహాపురుషుల చరిత్ర పుస్తకాలు 	<ul style="list-style-type: none"> దర్శనీయ స్థలాల బ్రోచర్ల తయారీ ప్రదర్శన 2వ సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ, వివరాల నమోదు
ఫిబ్రవరి	14. చిత్రగ్రీవం * యుద్ధకాండం (ఉపవాచకం)	12 2	<ul style="list-style-type: none"> ధనగోపాల్ ముఖర్జీ రాసిన 'చిత్రగ్రీవం' ఓ పావురం కథ పుస్తకం. మరికొన్ని శాస్త్రీయ విజ్ఞానానికి సంబంధించిన పుస్తకాలు 	<ul style="list-style-type: none"> పోస్టరు తయారీ ప్రదర్శన పాఠశాల మ్యాగజైన్ తయారీ 4వ నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం నమోదు నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం వివరాలు, నమోదు
మార్చి	పునశ్చరణ		<ul style="list-style-type: none"> పరీక్షలకు తయారీ 	<ul style="list-style-type: none"> నమూనా ప్రశ్నల ద్వారా పిల్లలకు అభ్యాసాలు
మొత్తం		180	<ul style="list-style-type: none"> నిఘంటువులు, పురాతన నామకోశం, విద్యార్థి కల్పతరువు, కవులు, రచయితలకు సంబంధించిన దృశ్యశ్రవణ సామగ్రి, అంతర్జాలం 	

VI. ఉపాధ్యాయుడి ప్రతిస్పందనలు

VII. ప్రధానోపాధ్యాయుడి సలహాలు, సూచనలు

పాఠ్య ప్రణాళిక

ఒక పాఠాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకొని ఎన్ని పీరియళ్ళు అవసరమో విభజించుకొని మొత్తం పాఠం కోసం రూపొందించుకొనే ప్రణాళికను పాఠ్యప్రణాళిక అంటారు. దీన్నే భాషేతర సబ్జెక్టులలో యూనిట్ ప్రణాళిక అని కూడా అంటారు. కాబట్టి తెలుగులో పాఠ్యప్రణాళిక అన్నా, యూనిట్ ప్రణాళిక అన్నా ఒకటే! ఐతే గతంలో పాఠ్యప్రణాళికను ఒక పీరియడ్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకొని రాసేవారు. ఇలా ఒక పీరియడ్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకొని రాసే ప్రణాళికను కాలాంశ ప్రణాళిక లేదా పీరియడ్ ప్రణాళిక అంటారు. దీని గురించి తెలుసుకొందాం. సగటున ఒక పాఠం పూర్తి చేయడానికి అంటే ఉన్నతీకరణ నుండి నేనివి చేయగలనా? వరకు ఐదు విభాగాలను పూర్తిచేయడానికి సగటున 12 పీరియళ్ళు అవసరమని తెలుసుకొన్నాము కదా! ఒక పాఠం ద్వారా ఏమి సాధించాలి? ఏ ఏ వ్యూహాలు అమలుచేయాలి? ఏ సామగ్రి వినియోగించాలి? మొదలగు వివరాలు పాఠ్య ప్రణాళికలో ఉంటాయి. వీటితోపాటు ఉపాధ్యాయుడు పాఠ్యబోధనకు అవసరమైన రీతిలో సిద్ధం కావాల్సి ఉంటుంది. దీనికోసం పాఠ్యపుస్తకంతోపాటు అదనపు గ్రంథాలు, పుస్తకాల నుండి సమాచారాన్ని విశేషాంశాలను, కృత్యాలు మొదలగు వాటిని సేకరించాల్సి ఉంటుంది. వీటిని కూడా పాఠ్య ప్రణాళికలో పొందుపరచాల్సి ఉంటుంది. అంటే ఒక పాఠానికి సంబంధించిన బోధనా వ్యూహాలు సమయ విభజన, వనరులు, సంసిద్ధత, ప్రతిస్పందనలు ఇలాంటి వివరాలతో పాఠ్యప్రణాళిక రాయాల్సి ఉంటుంది. దీనికొక నమూనాను తెలుసుకొందాం.

అ) పాఠ్య ప్రణాళిక - సోపానాలు

- I. పాఠం పేరు :
- II. పాఠానికి అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య :
- III. పాఠం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :
 - I. అవగాహన - ప్రతిస్పందన
 - (a) వినటం - ఆలోచించి మాట్లాడటం
 - (b) ధారాళంగా చదవుట - వ్యక్తీకరించుట
 - II. వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత
 - (a) స్వీయరచన
 - (b) సృజనాత్మకత / ప్రశంస
 - III. భాషాంశాలు
 - (a) పదజాలం
 - (b) వ్యాకరణాంశాలు
- IV. పీరియడ్ వారిగా విభజన - ప్రణాళిక :

పీరియడు సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనా వ్యూహం, అభ్యసనానుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం

V. ఉపాధ్యాయుల తయారీ, అదనపు సమాచార సేకరణ (టీచింగ్ నోట్సు) :

VI. ఉపాధ్యాయుడి ప్రతిస్పందనలు :

ఆ) తెలుగు పాఠ్య ప్రణాళిక

సోపానాల వివరణ

- I. పాఠం పేరు** : ఏ పాఠానికి సంబంధించి పాఠ్య ప్రణాళిక తయారు చేస్తున్నామో ఆ పాఠం పేరు రాయాలి.
- II. పీరియళ్ళ సంఖ్య** : వార్షిక ప్రణాళికలో ఆ పాఠానికి ఎన్ని పీరియళ్ళు అవసరమని రాసుకున్నామో ఆ సంఖ్య ఇక్కడ రాయాలి.
- III. సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు** : ఆయా సామర్థ్యాలలో పాఠం పూర్తయ్యే సరికి పిల్లలు ఏమేమి సాధించాలో ఇక్కడ రాయాలి. ప్రతి పాఠంలో కూడా “ఇవి చేయండి” పేరుతో సామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉన్నాయి. వాటిని పరిశీలించాలి. వాటి ఆధారంగా ఏ సామర్థ్యంలో పిల్లలు ఏమేమి సాధించాలో రాయాలి.

అ) అవగాహన - ప్రతిస్పందన

దీనిలో “వినడం - మాట్లాడడం, ధారాళంగా చదివి అర్థం చేసుకొని, వ్యక్తీకరించడం” అనే సామర్థ్యాలుంటాయి. ఈ పాఠం ద్వారా ఈ సామర్థ్యంలో పిల్లలు వేటిని గురించి ఆలోచించి మాట్లాడగలగాలి, వేటిని చదివి అర్థం చేసుకొని ప్రతిస్పందించగలగాలి అనేది రాయాలి. ఇందుకోసం అవగాహన-ప్రతిస్పందనలోని ప్రశ్నలు చూడాలి.

ఆ) వ్యక్తీకరణ సృజనాత్మకత

దీనిలో “స్వీయరచన, సృజనాత్మకత, ప్రశంస” అనే సామర్థ్యాలు ఉంటాయి.

- ◆ ఈ పాఠం ద్వారా విద్యార్థులు తమ సొంత మాటల్లో వేటిని గురించి రాయాలో ఇక్కడ రాయాలి. స్వీయరచనలోని ప్రశ్నలు చదివి రాయాలి.
- ◆ సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణను కరపత్రం గేయం, కవిత, సంభాషణలు మొదలైన వ్యవహారరూపంలో పిల్లలు చేయగలగాలి. ఈ పాఠాన్ని అనుసరించి దేనిని చేయాలో, వేటిని ప్రశంసించాలో ఇక్కడ రాయాలి. ఇందుకోసం వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకతలోని సృజనాత్మకత ప్రశ్నలను చదివి పిల్లలు ఏం చేయాలో రాయాలి.

ఇ) భాషాంశాలు

దీనిలో “పదజాలం, వ్యాకరణాంశాలు” అనే సామర్థ్యాలు ఉంటాయి.

- ◆ ఈ పాఠంలోని అభ్యాసాలలోని పదజాలంలో పిల్లలు ఏమేమి చేయాలనేది, వ్యాకరణాంశాలలో వేటిని సాధించాలనేది ఇక్కడ రాయాలి.

(అర్థాలు, నానార్థాలు, పర్యాయ పదాలు, సొంత వాక్యాలు, సంధి, సమాసాలు, అలంకారాలు, ఛందస్సు)

పైన పేర్కొన్న సామర్థ్యాలన్నీ ఆ పాఠం ద్వారా పిల్లలు సాధించగలగాలి.

IV. పీరియడ్ వారిగా విభజన ప్రణాళిక :

మొత్తం పాఠానికి అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్యను బట్టి ఏ బోధనాంశానికి ఎన్ని పీరియళ్ళు ఇచ్చారు? ఆ పీరియడ్ సంఖ్యను రాసి, బోధనాంశం, బోధనా వ్యూహాలు, సామాగ్రి మూల్యాంకనం వివరాలను రాయాలి.

పీరియడు సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనా వ్యూహం	సామాగ్రి	మూల్యాంకనం
1	ఉన్ముఖీకరణ	ఒక్కొక్కరినీ ప్రశ్నిస్తూ పూర్తి తరగతి కృత్యం నిర్వహించటం	అదనపు సామాగ్రి	ఆ పీరియడ్ లో జరిగిన బోధనాంశం మూల్యాంకనం

ఇప్పుడు పట్టికలో రాసిన వాటిని గూర్చి తెలుసుకుందాం.

పీరియడు సంఖ్య :

ఏ పీరియడు నిర్వహిస్తున్నామో దాని సంఖ్య వేయాలి.

బోధనాంశం :

పాఠంలో ఉన్ముఖీకరణ నుండి నేనివి చివరి అభ్యాసం, సూక్తి వరకు అన్ని అంశాలు బోధనాంశాలే. ఏ పీరియడులో దేన్ని గురించి బోధనాభ్యసన ప్రక్రియలు నిర్వహిస్తామో ఆ అంశాన్ని ఇక్కడ రాయాలి.

(ఉదా : ఉన్ముఖీకరణ, పఠన కృత్యాలు - అర్థ సంగ్రహణ, పాఠ్యాంశం గురించి చర్చ అవగాహన, ఇవిచేయండి మొదలగునవి)

బోధనా వ్యూహాలు :

గతంలో విద్యాబోధన ఉపాధ్యాయ కేంద్రితమై ఉండేది. ప్రస్తుత బోధన విద్యార్థి కేంద్రితంగా మారింది. అందువల్ల విద్యార్థుల భాగస్వామ్యం, స్వయం అధ్యయనానికి అవకాశం కలిగింది. దానికి అనుగుణంగా బోధన వ్యూహాలు ఉండాలి. అంటే బోధనాంశం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాల కోసం ఎటువంటి వ్యూహాన్ని అనుసరించాలో రాయాలి.

ఉదా : వ్యక్తిగత కృత్యం, జట్టు కృత్యం, పూర్తి తరగతి కృత్యం, వ్యక్తిగత పఠనం, అభిప్రాయాలు చెప్పటం, సంభాషించటం, చిత్రాల గురించి మాట్లాడటం మొదలగు కృత్యాలు / వ్యూహాలు రాయాలి.

భాషా బోధనలో కింది వ్యూహాలను అమలుపరుస్తారు. అవి

- ◆ మేథోమథనం
- ◆ భావనా చిత్రాల తయారీ
- ◆ జట్టుపనులు
- ◆ వ్యక్తిగత, పూర్తి తరగతి కృత్యాలు
- ◆ చర్చలు నిర్వహించడం

- ◆ చదివి ప్రతిస్పందించడం / నివేదిక రాసి చదవడం
- ◆ KWL కృత్యం
- ◆ ఏకపాత్రాభినయం
- ◆ నృత్యాభినయం
- ◆ మూకాభినయం
- ◆ నాటకీకరణ మొదలగునవి.

ప్రతి పాఠంలో నాలుగు విభాగాలు ఉంటాయి. అవి 1) ఉన్ముఖీకరణ, కవిపరిచయం, ఉద్దేశం / నేపథ్యం, పాఠ్యభాగవివరాలు, 2) విద్యార్థులకు సూచనలు, ప్రవేశిక, 3) పాఠ్యాంశం, 4) 'ఇవితేయండి' అభ్యాసాలు. వీటిని బోధించడానికి అనగా ఒక్కొక్క విభాగానికి పీరియళ్ళు కటాయించుకోవాలి.

ఆయా పీరియళ్ళలో కింది సోపానాల ప్రకారం బోధన జరగాలి. అవి

క్ర.సంఖ్య	సోపానం	ఏ ఏ పీరియళ్ళకు సోపానం ఆవశ్యకత ఉంటుంది	వివరణ
1	పలకరింపు	ప్రతి పీరియడ్ లో ఉంటుంది.	పిల్లలను పలకరించడం
2	ఉన్ముఖీకరణ చిత్రం గురించి మాట్లాడించడం	1వ పీరియడ్ లో మాత్రమే ఉంటుంది.	పాఠం చిత్రంలోని చిత్రం గురించి మాట్లాడించడం
3	పునశ్చరణ	2 నుంచి 10 పీరియళ్ళలో ఉంటుంది.	ముందురోజు జరిగిన అంశం గురించి చర్చించడం
4	శీర్షికా ప్రకటన	1వ పీరియడ్ లో మాత్రమే ఉంటుంది.	పాఠం పేరు / శీర్షికను ప్రకటించి నల్లబల్లపై రాయడం
5	కవిపరిచయం	1వ పీరియడ్ లో మాత్రమే ఉంటుంది.	పాఠం రాసిన కవి గురించి పరిచయం చేయడం
6	నేపథ్యం / ఉద్దేశం	1వ పీరియడ్ లో మాత్రమే ఉంటుంది.	పాఠం ఉద్దేశం/నేపథ్యం గ్రహించేలా చేయడం
7	పాఠం చిత్రం గురించి మాట్లాడించడం	2వ పీరియడ్ లో మాత్రమే ఉంటుంది.	పాఠంలోని చిత్రాల గురించి చర్చ నిర్వహణ
8	గేయం/పద్యం/పాట ఉపాధ్యాయుడు పాడడం	1 నుండి 5 పీరియళ్ళలో ఉంటుంది.	పద్యాలకు / గేయాలకు ప్రాధాన్యత, రాగంతో పాడడం, ఎలా పాడాలో తెల్పడం అభ్యాసం చేసి చూపడం
9	గేయం/పద్యం/పాట పిల్లలు పాడడం	1 నుండి 5 పీరియళ్ళలో ఉంటుంది.	పద్యాలు/గేయాలు/పాటలను పిల్లలతో పాడించడం, అభినయం చేయించడం
10	పిల్లలచే బాహ్యపఠనం	2 నుండి 5 పీరియళ్ళలో ఉంటుంది.	తరగతిలోని నలుగురైదుగురు పిల్లలతో ప్రకాశపఠనం చేయించాలి. దోషాలను గుర్తించాలి.

క్ర.సంఖ్య	సోపానం	ఏ ఏ పీరియళ్ళకు సోపానం ఆవశ్యకత ఉంటుంది	వివరణ
11	ఉపాధ్యాయుని ఆదర్శపఠనం	2 నుండి 5 పీరియళ్ళలో ఉంటుంది.	స్పష్టోచ్ఛారణతో చదవాలి. పిల్లలను గమనించమనాలి.
12	పిల్లల మౌనపఠనం - అర్థ సంగ్రహణ	2 నుండి 5 పీరియళ్ళలో ఉంటుంది.	పిల్లలు మౌనంగా చదవాలి. తెలియని పదాలను గుర్తించి, గీతగీయాలి. చర్చలో పాల్గొనాలి. తెల్సుకోవాలి.
13	పాఠం చిత్రం గురించి చర్చ	2వ పీరియడ్ లో ఉంటుంది.	పాఠంలోని చిత్రాన్ని పరిశీలించజేయాలి. చర్చ నిర్వహించి, భావాన్ని ఊహించజేయాలి.
14	పాఠ్యాంశంపై చర్చ, అవగాహన	3 నుండి 5 పీరియళ్ళు	ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నల ద్వారా కీలక పదాలు / వాక్యాలు / సంఘటనలపై చర్చ
15	సామర్థ్యాల వారీగా అభ్యాసాల నిర్వహణ	6 నుండి 10 పీరియళ్ళ వరకు ఉంటుంది.	వివరం, మాట్లాడడం, ధారాళంగా చదవడం ఒక పీరియడ్ లో, స్వీయరచన ఒక పీరియడ్, పదజాలకృత్యాలు, ప్రాజెక్టు, ప్రశంస పనులు ఒక పీరియడ్, సృజనాత్మకతకు ఒక పీరియడ్, భాషను గురించి తెలుసుకోవడం, నేనివిచేయగలనా చివరి పీరియడ్ లో నిర్వహించాలి.
16	సరిదిద్దడం (భావం / వాక్యం / పదాలు / అక్షర దోషాలు)	స్వీయరచన, సృజనాత్మకత, ప్రశంస నిర్వహించే పీరియళ్ళలో అలాగే పిల్లలు రాసిన అంశాలు ఏవైనా ప్రదర్శించినప్పుడు. ఉదా॥ ప్రాజెక్టు పనులు నివేదికలు సమర్పించినప్పుడు.	భావం సరిగా ఉందా? వాక్య నిర్మాణం, పదజాలం, అక్షరదోషాలపై చర్చ నిర్వహించి సరిదిద్దాలి.
17	స్వీయ మూల్యాంకనం	10వ పీరియడ్ లో మాత్రమే ఉంటుంది.	చివరి పీరియడ్ లో 'నేనివిచేయగలనా?' లోని అంశాలకు ఏమేమి చేయగలరో గుర్తించజేయాలి. పునరభ్యాసం కల్పించాలి.
18	రాసిన అంశాలను ప్రదర్శించడం, సంకలనం చేయడం	6 నుండి 10 పీరియళ్ళలో ఉంటుంది.	ప్రశంస, సృజనాత్మకత, ప్రాజెక్టు పనుల నివేదికలను సంకలనాలుగా తయారచేసి భద్రపరచడం
19	పిల్లల అవగాహన - పరిశీలన	ప్రతి పీరియడ్ లో ఉంటుంది.	ప్రతి పీరియడ్ లో ఆ రోజు బోధించిన, నిర్వహించిన అంశాల ఆధారంగా సామర్థ్యాల వారీగా పిల్లల అవగాహనను పరిశీలించాలి.
20	పునరభ్యాసం	చివరి పీరియడ్ లో ఉంటుంది. అవసరమైతే అదనపు పీరియడ్ లో ఉంటుంది.	స్వీయ మూల్యాంకనం ద్వారా పిల్లలు ఏ ఏ సామర్థ్యాలలో వెనుకబడ్డారో గుర్తించి, ఆయా సామర్థ్యాల కోసం అదనపు పీరియళ్ళలో పునరభ్యాసం కల్పించాలి.

- ◆ సామాగ్రి : బోధనాంశంపై పూర్తి అవగాహనను కల్పించడానికి, బలోపేతం చేయడానికి పాఠానికి సంబంధించి, అభ్యాసాలకు సంబంధించి ఎటువంటి అదనపు సామగ్రిని ఉపయోగిస్తామో రాయాలి.

(ఉదా : కవి చిత్రం, నిఘంటువు, ఇంటర్నెట్, పరామర్శ గ్రంథాలు, నమూనాలు మొదలగునవి)

- ◆ మూల్యాంకనం : బోధనాంశం ఆధారంగా పిల్లల్లో ఆయా సామర్థ్యాలపై పట్టు సాధించుటకై, వారు ఆలోచించి సొంతంగా రాసేటట్లుగా, ఉపాధ్యాయుల తయారీ మాట్లాడేటట్లుగా ఉండే ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి. అభ్యాసాలలోని ప్రశ్నలు కూడా ఇవ్వవచ్చు.

V. ఉపాధ్యాయుల తయారీ, అదనపు సమాచార సేకరణ :

పాఠ్య బోధనకు అవసరమైన అదనపు సమాచారం, విశేషాంశాల వివరాలు, కృత్యాల సేకరణ గురించి ఉపాధ్యాయులు పరామర్శ గ్రంథాలు, గ్రంథాలయ పుస్తకాలు చదివి అదనపు సమాచారం సేకరించి రాసుకోవాలి. ప్రధానంగా పాఠంలోని విషయం గురించి చర్చించడానికి అవసరమైన, ఆలోచింపచేసే ప్రశ్నలను పాఠం చదివి రాసుకోవాలి. పాఠంలోని విశేషాంశాల గురించి విద్యార్థి కల్పతరువు, పురాతన నామ కోశం వంటి గ్రంథాల ఆధారంగా వివరాలు రాసుకోవాలి. కవి / రచయిత భాషాశైలిని పిల్లలకు అవగాహన కల్పించడానికి తగినన్ని ఉదాహరణలు సేకరించాలి. వాటిని వివరించాలి. కవి / రచయితకు సంబంధించిన అదనపు వివరాలు, వారు చేసిన భాషా సేవ గురించి వివరాలు సేకరించాలి. పాఠంలోని ప్రాజెక్టుపనులు, ప్రశంస వంటి కృత్యాల నిర్వహణకు అవసరమైన మూల గ్రంథాలు, అదనపు వనరులను కూడా సేకరించవచ్చు. ఉపాధ్యాయుల తయారీ అనేది వారికి వృత్తిపట్ల ఉండే గౌరవాన్ని అభిమానాన్ని తెలియజేస్తుంది.

VI. ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు :

పాఠం పూర్తయ్యాక తన అనుభవాలు, అనుభూతులు, ప్రతిస్పందనలు రాయాలి. పిల్లల అభ్యసనం గురించి రాయాలి. అంటే ఏ ఏ కృత్యాలు బాగా నిర్వహించారు? పిల్లల భాగస్వామ్యం, ప్రతిస్పందనలు ఎలా ఉన్నాయి? పిల్లల ప్రగతి ఎలా ఉంది? ఏ ఏ అంశాలు సంతృప్తికలిగించాయి? ఏ ఏ అంశాలపై మరింత శ్రద్ధపెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది? వంటి వివరాలను పాఠం పూర్తయ్యాక రాసుకోవాలి.

మాదిరి పాఠ్య ప్రణాళిక - 1 (పదవ తరగతి)

I. పాఠం పేరు : వెన్నెల

II. పాఠానికి అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య : 12

III. పాఠం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :

అ) అవగాహన - ప్రతిస్పందన :

- 1) వినడం - ఆలోచించి మాట్లాడడం : ప్రకృతిలోని వివిధ సందర్భాలను నచ్చిన సందర్భం గురించి వర్ణించి చెప్పగలుగుతారు.
- 2) చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం :
 - ◆ ఎఱ్ఱన, పోతన పద్యాలను చదివి అవగాహన చేసుకొని పోల్చగలుగుతారు.
 - ◆ చుక్క గుర్తున్న పద్యాలను ధారాళంగా చదివి ప్రతి పదార్థం రాయగలుగుతారు.

ఆ) వ్యక్తీకరణ సృజనాత్మకత

అ) స్వీయరచన :

- ◆ ఇచ్చిన వాక్యాన్ని కవి ఏ సందర్భంలో పేర్కొన్నాడో వివరించగలుగుతారు.
- ◆ పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని సొంతమాటల్లో రాయగలుగుతారు.

ఆ) సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ :

- ◆ ఒక ప్రకృతి దృశ్యాన్ని గాని, సన్నివేశాన్ని గాని వర్ణిస్తూ రాయగలుగుతారు.

ఇ) ప్రశంస :

- ◆ ఎఱ్ఱన రచనాశైలిని ప్రశంసిస్తూ రాయగలుగుతారు.

ఇ) భాషాంశాలు

అ) పదజాలం :

- ◆ పర్యాయపదాలు, నానార్థాలు, ప్రకృతి, వికృతి పదాలను గ్రహించి వినియోగిస్తారు.
- ◆ వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాలకు అర్థాలను గ్రహించి సొంతవాక్యాలలో ఉపయోగించగలుగుతారు.

ఆ) వ్యాకరణాంశాలు :

- ◆ సవర్ణదీర్ఘ సంధి, గుణ సంధి, ఉత్ప సంధి, పదాలను గుర్తించి సూత్రీకరణ చేయగలుగుతారు.
- ◆ ద్విగు, ద్వుంద్య సమాస పదాలను గుర్తించి విగ్రహ వాక్యాలు రాయగలుగుతారు.
- ◆ తేటగీతి, ఆటవెలది పద్య లక్షణాలను గుర్తించగలుగుతారు.
- ◆ పద్య పాదాలకు గణవిభజన చేయగలుగుతారు.

IV. పీరియడ్ వారీగా విభజన - ప్రణాళిక :

(పక్కపేజీలోని పట్టికలో పీరియడ్ వారీగా వివరాలు ఉన్నాయి.)

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
1వ పీరియడ్	1వ పేజీ • చదవండి - ఆలోచించి చెప్పండి • ఉద్దేశం / నేపథ్యం పాఠ్యభాగ వివరాలు	I. ఉపోద్ఘాతం • పలకరింపు • 1వ పేజీలోని చదవండి - ఆలోచించి చెప్పండి గురించి పూర్తి తరగతిలో మాట్లాడించడం • శీర్షిక ప్రకటన II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన • పాఠ్యభాగవివరాలు గురించి చర్చ • ఉద్దేశం / నేపథ్యం పిల్లలచే చదివించాలి.	ప్రకృతి వర్ణనను తెలిపే చిత్రాలు	• వెన్నెల పాఠం యొక్క ఉద్దేశం ఏమిటి? • ఈ పాఠం దుని నుండి స్వీకరించారు? ఎవరు రచించారు?
2వ పీరియడ్	2వ పేజీ • కవి పరిచయం • విద్యార్థులకు సూచనలు • ప్రవేశిక	I. ఉపోద్ఘాతం • పలకరింపు • పునశ్చరణ - ముందురోజు మూల్యాంకనం ఉన్నాయి. • కవి పరిచయం : 2వ పేజీలోని కవి పరిచయాన్ని పిల్లలు చదవడం - చర్చ. • అర్థసంగ్రహణ కృత్యాలు • పేజీ 2లో ఉన్న విద్యార్థులకు సూచనలు పిల్లలచే చదివించాలి. అర్థాలు గ్రహించాలి. • ప్రవేశిక చదవడం - చర్చ - విషయాన్ని ఊహించి చెప్పమనడం	ఎఱ్ఱన ఊహాచిత్రం	<u>చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం</u> ఎఱ్ఱన గురించి సొంత మాటల్లో రాయండి
3వ పీరియడ్	3వ పేజీలోని 1, 2, 3 పద్యాలు I-వ భాగం	I. ఉపోద్ఘాతం • పలకరింపు. పునశ్చరణ (ప్రకృతి వర్ణన గురించి, కవి గురించి పునశ్చరణ చేయడం) II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన • పిల్లల బాహ్యపఠనం	కొలనులో కమలాలు విచ్చుకుంటున్నటువంటి సూర్యోదయ చిత్రం	<u>పదజాలం</u> పాఠం ద్వారా మీరు తెలుసుకున్న నూతన పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

ప్రీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
		<ul style="list-style-type: none"> ఉపాధ్యాయుడి ఆదర్శ పఠనం ఇనునసమానతేజు... మమరె (పిల్లలచే చదివించిన పద్యాలను స్పష్టోచ్చారణతో రాగ భావ యుక్తంగా ఉపాధ్యాయుడు చదవడం) 		<p>1) సత్యమున 2) సురుచిర 3) పొదలి 4) అమరె</p>
		<ul style="list-style-type: none"> పిల్లలచే మౌనపఠనం చేయించడం. అర్థ సంగ్రహణం (కీలక పదాలను అడుగుతూ పాఠాన్ని వివరించడం) <p>ఉదా భృంగతారకా, వనజాతలోచనము మొదలగు పదాలపై చర్చ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నలద్వారా పూర్తి తరగతి కృత్యం, చర్చ. <p>ప్రశ్నలు :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) సూర్యుడికి కమలాలకు ఉన్న అనుబంధాన్ని భార్యాభర్తల బంధంతో పోల్చాడు కదా! ఇదే విధంగా ప్రకృతిలోని వాటిలో ఇంకా వేటిని వేటితో పోల్చవచ్చు? 2) రెండో పద్యంలో కవి దేనిని దేనితో పోల్చాడు? ఎందుకు? 3) కవి ఆకాశాన్ని ఏమని వర్ణించాడు? రాత్రివేళ చుక్కలతో కూడిన ఆకాశాన్ని చూస్తే మీకెలా అనిస్తుంది? 		<p>చదవడం, అవగాహన</p> <p>రెండవ ప్యాన్ని కంఠస్థం చేయండి, తప్పులు లేకుండా రాయండి.</p> <p><u>స్వీయ రచన</u></p> <p>“కాలుకగ్రుక్కినట్టి కరవటంబన జగదండఖండ మమరె” ఈ మాటలు కవి ఏ సందర్భంలో అన్నాడో వివరించండి.</p>

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
4వ పీరియడ్	3వ పేజీ పాఠంలోని II-వ భాగంలోని 5, 6 పద్యాలు	<p>I ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. పునశ్చరణ <p>II పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> • పిల్లల బాహ్యపఠనం • ఉపాధ్యాయుడి ఆదర్శ పఠనం (పిల్లలు చదివిన పద్యాలను ఉపాధ్యాయుడు చదవడం) • పిల్లల మౌనపఠనం • పాఠ్యాంశంపై చర్చ (ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నల ద్వారా పూర్తి తరగతి కృత్యం) <p>ప్రశ్నలు :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) “చంద్రోదయాన్ని” చూస్తున్నప్పుడు ఎలా అనిపిస్తుంది? 2) నిండు పున్నమినాడు చంద్రబింబాన్ని చూస్తే ఏమేమి ఉన్నట్లుగా అనుభూతి చెందుతాము? 3) పౌర్ణమినాటి కలువలను చూస్తుంటే కలిగే ఆనందం ఎలా ఉంటుంది? 4) “రజనీకర బింబం” అని కవి దేని గురించి అన్నాడు? 	రాత్రి నల్లని ఆకాశంలో చుక్కలు, చంద్రుడు ఉన్నటువంటి చిత్రం	<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) చంద్రుడు విజృంభించిన విధానాన్ని తెలుపండి. 2) 6వ పద్యం ద్వారా కవి భావనావిస్తూతి గురించి తెలియజేయండి. 3) కవి వెన్నెలను వర్ణించడానికి ఏ ఏ అంశాలను ఎన్నుకొన్నాడో వివరించండి.
5వ పీరియడ్	5వ పేజీలోని పద్యాలు	<p>I ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. పునశ్చరణ (ముందు రోజు ఇచ్చిన ప్రశ్నల గురించి పునశ్చరణ) 		

ప్రీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
		<p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> • పిల్లల బాహ్యపఠనం (వెన్నెల పాఠం పేజి.5 లోని పాఠాన్ని పిల్లలచే చదివించాలి) • ఉపాధ్యాయుడి ఆదర్శ పఠనం (పిల్లలు చదివిన పాఠాన్నే ఉపాధ్యాయుడు చదవడం) • పిల్లల మౌనపఠనం • పాఠ్యాంశంపై చర్చ (ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నల ద్వారా పూర్తి తరగతి కృత్యం) <p>ప్రశ్నలు :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) వెన్నెలను చూసిన కలువలు ఎలా ప్రతిస్పందించాయి? 2) చంద్రుడు తన వెన్నెలతో ప్రపంచానికి ఆహ్లాదాన్ని ఎలా కలిగించాడు? 3) “పొదలి పొదలి చదలఁబొంగారి పొంగారి మంచి మంచి దిశలు ముంచి ముంచి” అనే పాదంలోని పదసౌందర్యం గురించి చెప్పండి. 4) మనోహర గంభీర ధీరంబైన సుధాకర కాంతి పూరంబు” దీని భావం ఏమిటి? <ul style="list-style-type: none"> • ప్రాజెక్టు వని గురించి సూచనలు ఇవ్వడం. 	<p>కొలనులో కలువలతో నిండు పౌర్ణమి నాడు ఆకాశంలో వెలుగొందుతున్న చంద్రుని చిత్రం</p>	<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) పరిసరాలను కలువలు సంతోషభరితం చేసిన విధానాన్ని వర్ణించండి. 2) ప్రశంసమానుడైన చంద్రుడు ఏవిధంగా ఆవిర్భవించాడో వర్ణించండి. 3) పాఠం ఆధారంగా ఆకాశంలోని రంగులు ఏ ఏ సమయాల్లో ఎట్లా మార్పుచెందాయో తెల్పండి. <p>కిందతెల్పిన ప్రాజెక్టుపనిని 3 రోజుల్లోగా చేయాలి. ‘నరసింహస్వామికథ’ నేపథ్యంతో వచ్చిన గ్రంథాలు, వివరాలు సేకరించి, పట్టికలో రాయండి.</p> <p>సూచన : ఇందుకోసం పాఠశాల గ్రంథాలయంలో సేకరించండి.</p>

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
6వ పీరియడ్	వినడం, మాట్లాడడం గురించి అభ్యాసం 'ఇవిచేయండి'లోని అవగాహన - ప్రతిస్పందనలోని 1, 2 ప్రశ్నలు	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు. పునశ్చరణ (ముందురోజు ప్రశ్నల గురించి పునశ్చరణ) <p>II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> అవగాహన - ప్రతిస్పందనలోని కింది ప్రశ్నలను నల్లబల్లపై రాయడం. ప్రకృతి దృశ్యాలను వర్ణించండి. మీకు నచ్చిన సందర్భాన్ని వర్ణించండి. పూర్తి తరగతిలో ఒక్కొక్కరితో మాట్లాడించడం, చర్చించడం. విద్యార్థులు చెప్పిన సమాధానాలను క్రోడీకరించడం. ప్రశంస అభ్యాసం గురించి సూచనలు ఇవ్వడం. 		<p><u>ప్రశంస</u></p> <p>పాఠం ఆధారంగా ఎఱ్ఱన రచనాశైలిని ప్రశంసిస్తూ 10 వాక్యాలు రాయండి (ఇంటపని) (మూడు రోజుల్లోగా పూర్తిచేయాలి)</p>
7వ పీరియడ్	ధారాళంగా చదవడం, అర్థం చేసుకోవడం సామర్థ్యం గురించి అభ్యాసం అవగాహన ప్రతిస్పందన 3, 4 ప్రశ్నలు	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు. పునశ్చరణ <p>II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> ఎఱ్ఱన రాసిన పద్యం నల్లబల్లపై రాసి చదివించడం. ప్రశ్నల ఆధారంగా చర్చ నిర్వహించడం. 		<p>ధారాళంగా చదవడం, అర్థం చేసుకోవడం</p> <p>పాఠంలోని 2, 5,, 7 పద్యాలు చూడకుండా తప్పులు లేకుండా రాయండి.</p>

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
		<ul style="list-style-type: none"> పోతన రాసిన వద్యం నల్లబల్లపై రాసి చదివించడం. ప్రశ్నల ద్వారా చర్చ నిర్వహణ రెండు పద్యాలలో పోలికలు గుర్తించజేయడం. 2, 5, 7 పద్యాలను భావంతో చదవండి. పిల్లల బాహ్యపఠనం, పిల్లల ప్రకాశ పఠనం. 		
8వ పీరియడ్	అవగాహన ప్రతిస్పందన 5వ ప్రశ్న ప్రతిపదార్థం రాయడం, నేర్పడం	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు. పునశ్చరణ (2, 5, 7 పద్యాలు చదవండి.) <p>II. సామర్థాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> రెండవ పద్యానికి రాసి ఉన్న ప్రతిపదార్థాన్ని అవగాహన చేసుకొని 7 సంఖ్యగల పద్యానికి ప్రతిపదార్థాన్ని రాయడం. రెండవ వద్యం చదవండి. జట్టుపని :- దీనిలోని పదాలు రాయండి. వాటి అర్థాలు రాయండి. 8వ పేజీలోని ప్రతిపదార్థంతో పోల్చి సరిచూసుకోండి. 	నిఘంటువు	అవగాహన - ప్రతిస్పందన అభ్యాసంలోని 5వ పద్యానికి ప్రతిపదార్థం రాయడం

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
9వ పీరియడ్	వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత స్వీయరచన గురించి అభ్యాసం	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. పునశ్చరణ <p>II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> • స్వీయరచనలోని వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నను నల్లబల్లపై రాయడం. • ఉదా: వద్య భావాలను ఆధారంగా చేసుకొని పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని రాయండి. • పూర్తి తరగతిలో ఒక్కొక్క ప్రశ్నపై చర్చింపజేయడం (ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క వాక్యం చెప్పాలి) • పిల్లలు చెప్పిన వాటిని క్రోడీకరణ చేయడం. • వ్యక్తీగతంగా జవాబులు రాయించడం లేదా జట్లలో జవాబులు రాయించడం, • రాసినది జవాబును సరిదిద్దడం. • భావం, వాక్యాలు, పదాలు, అక్షరదోషాలు సరిదిద్దడం. 	పిల్లలు జవాబురాసిన చార్టు	<p>స్వీయరచన</p> <ul style="list-style-type: none"> • పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని సొంతమాటల్లో రాయండి.
10వ పీరియడ్	వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత సృజనాత్మకత గురించి అభ్యాసం	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. పునశ్చరణ (సారాంశం గురించి మాట్లాడించడం) <p>II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'సృజనాత్మకత' అభ్యాసంలోని ప్రశ్నలు నల్లబల్లపై రాయడం. • సూచనలు ఇవ్వడం. • జట్లలో రాయించడం. • ప్రదర్శన - చర్చ • సరిదిద్దడం 	సూర్యాస్తమయం, సూర్యోదయం, ప్రకృతి దృశ్యాలను వర్ణించిన కవితలు / వ్యాసాలు	<p>సృజనాత్మకత ప్రకృతినివ వర్ణిస్తూ కవిత రాయడం.</p> <p>ఉదా: సూర్యోదయం, సూర్యాస్తమయం</p>

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
11వ పీరియడ్	ప్రాజెక్టుపని, ప్రశంస గురించి ప్రదర్శన, పదజాలం	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. వునశ్చరణ • ప్రాజెక్టు పని, ప్రశంస నివేదికలను చదివించడం సరిదిద్దడం. <p>II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పదజాల కృత్యాలను చదివించడం అర్థం చేయించడం. • సొంతవాక్య ప్రయోగం చేయించడం, వ్యక్తిగతంగా రాయించడం. • నానార్థాలను, పర్యాయపదాలను రాయించడం. • సరిదిద్దడం. 	నిఘంటువు	<p><u>పదజాలం</u></p> <p>ప్రకృతి పదాలకు వికృతి పదాలను రాయండి.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) సంధ్య - 2) దిశ - 3) ధర్మము - 4) నిశ - <ul style="list-style-type: none"> • ప్రాజెక్టుపని నివేదిక రాయండి.
12వ పీరియడ్	వ్యాకరణాంశాలు	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. వునశ్చరణ (వికృతి పదాలకు ప్రకృతి పదాలను చెప్పించుట) <p>II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పూర్తి తరగతి కృత్యం - చదివించడం, అర్థం చేయించడం, సరిదిద్దడం • ఉదాహరణలు చెప్పించడం • చర్చ - అవగాహన - సూత్రీకరణ • గురు - లఘువులను గుర్తింపజేసి పద్య లక్షణాలను అర్థం చేయించుట. • వ్యక్తిగతంగా రాయించడం. 	నిఘంటువు	<p><u>వ్యాకరణం</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) అత్యంత పదాన్ని విడదీసి సంధి సూత్రాన్ని రాయండి. 2) నలుదెసలు విగ్రహవాక్యం రాసి ఏ సమాసమో గుర్తించండి.

V. ఉపాధ్యాయుల తయారీ, అదనపు సమాచార సేకరణ (టీచింగ్ నోట్సు) : పాఠానికి అవసరమైన అదనపు సమాచార సేకరణ చేసి రాయాలి. రిఫరెన్సు పుస్తకాలు, అంతర్జాలం ఆధారంగా సేకరించాలి.

VI. ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు : పాఠం పూర్తయిన తర్వాత ప్రతిస్పందనలు నమోదుచేయాలి.

పదవ తరగతి - మాదిరి పాఠ్య ప్రణాళిక - 2

I. పాఠం పేరు : ధన్యుడు

II. పాఠానికి అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య : 12

III. పాఠం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :

అ) అవగాహన - ప్రతిస్పందన :

1) వినడం - ఆలోచించి మాట్లాడడం :

- ◆ చూడాకర్ణుని మాటల గురించి అభిప్రాయాలు చెప్పగలరు.
- ◆ ధనలోభం ఆపదలకు మూలమనే అంశం గురించి సమర్థిస్తూ లేదా వ్యతిరేకిస్తూ మాట్లాడగలగడం.

2) చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం :

- ◆ పాఠం చదివి చూడాకర్ణునికి, వీణాకర్ణునికి మధ్య జరిగిన సంభాషణలను రాయగల్గును.
- ◆ పాఠంలోని వాక్యాలను ఎవరు ఎవరితో అన్నారో చెప్పగలరు.
- ◆ అపరిచిత పద్యాన్ని చదివి భావాన్ని పూర్తిచేస్తారు.

ఆ) వ్యక్తీకరణ సృజనాత్మకత

1) స్వీయరచన :

- ◆ పాఠంలోని పదాల గురించి సొంతమాటల్లో వివరించిరాయగలరు.
- ◆ మంధరుని మాటలను గురించి అభిప్రాయాలు రాస్తారు.
- ◆ వివేక హీనుడైన ప్రభువును సేవించడంలోని ఔచిత్యం గురించి రాయగలరు.

2) సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ : 1) ఈ కథను నాటికగా రాయగలుగుతారు.

3) ప్రశంస : 2) రచయిత రచనా విధానాన్ని ప్రశంసించగలుగుతారు

ఇ) భాషాంశాలు

అ) పదజాలం : అర్థాలు, పర్యాయపదాలు, ప్రకృతి వికృతి వ్యుత్పత్తి అర్థాలు మొ॥ పదాలను గ్రహించి వినియోగిస్తారు. వాక్యాలకు అర్థాన్ని సొంతపదాల్లో రాయగలుగుతారు.

ఆ) వ్యాకరణాంశాలు :

- ◆ సరళాదేశ, గసడదవాదేశ సంధి పదాలు గుర్తించి సంధిసూత్రాలు రాయగలరు.
- ◆ కర్మధారయ సమాసపదాలు, ఒకటర పదాలకు విగ్రహవాక్యాలు రాసి, సమాసాలను తెల్పుతారు.
- ◆ 'పుంప్యాదేశసంధి' గురించి అవగాహన చేసుకొని, ఉదాహరణలు ఇస్తారు.
- ◆ వచనంలోని శైలి భేదాన్ని గుర్తిస్తారు.

IV. పీరియళ్ళ వారీగా విభజన - ప్రణాళిక :

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
1వ పీరియడ్	22, 23 పేజీలలోని <ul style="list-style-type: none"> చదవండి - ఆలోచించి చెప్పండి ఉద్దేశం / నేపథ్యం పాఠ్యభాగ వివరాలు 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు 13వ పేజీలోని చదవండి - ఆలోచించి చెప్పండిలోని పద్యం చదవడం, ప్రశ్నల ఆధారంగా చర్చ నిర్వహించడం. శీర్షిక ప్రకటన (నల్లబల్లపై రాయాలి) <p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> ఉద్దేశం / నేపథ్యం పిల్లలచే చదివించడం, చర్చ. పాఠ్యభాగ వివరాలు పిల్లలచే చదివించడం, చర్చ. 		<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ధన్యుడు పాఠాన్ని ఎందుకు చదవాలి? ఈ పాఠ్యభాగం వివరాలు రాయండి.
2వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> కవి పరిచయం విద్యార్థులకు సూచనలు ప్రవేశిక 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ : (చిత్రం ఆధారంగా రాసిన వదాలు పేరా గురించి పునశ్చరణ చేయడం) <p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> కవి పరిచయం : (14వ పేజీలోని కవి పరిచయం పిల్లలు చదవడం) ప్రవేశిక చదవండి - పాఠంలోని విషయం గురించి ఊహించి చెప్పండి. 14వ పేజీలో ఉన్న విద్యార్థులకు సూచనలు పిల్లలచే చదివించడం. అర్థసంగ్రహణం - పిల్లల బాహ్యపఠనం, ఉపాధ్యాయుడి ఆదర్శవఠనం, పిల్లల మౌనపఠనం. 	<p>పరవస్తు చిన్నయసూరి చిత్రపటం</p> <p>నిఘంటువు</p>	<p><u>చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం</u></p> <ul style="list-style-type: none"> చిన్నయసూరి రాసిన రచనల గురించి సొంత మాటల్లో రాయండి. <p><u>పదజాలం :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> కింది పదాలకు అర్థాలు రాసి, సొంతవాక్యాలలో రాయండి. - మనస్తాపం, - వంచన.

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
3వ పీరియడ్	హరణ్యకుని పూర్వ వృత్తాంతం I-వ భాగం	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు. పునశ్చరణ (కవి యొక్క వివరాల గురించి పునశ్చరణ చేయడం) <p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> పిల్లల బాహ్యపరనం (15, 16 పేజీలలోని పాఠ్యాంశాన్ని వద్యాలను పిల్లలచే చదివించడం) ఉపాధ్యాయుని బాహ్యపరనం (పిల్లలు చదివిన పాఠ్యాంశాన్నే ఉపాధ్యాయుడు స్పష్టోచ్ఛారణతో, భావస్ఫోరకంగా చదవడం) పిల్లలచే మౌనవర్ణనం చేయించడం. అర్థసంగ్రహణం. (కీలకపదాలు అడుగుతూ, వాక్య ప్రయోగం ద్వారా పాఠాన్ని వివరించడం. ఉదా: పెక్కండ్రు, భక్తిచుట, ఉపార్జితము, సర్వశ్రేయములు మొ॥లగు పదాలపై చర్చ. ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నల ద్వారా పూర్తి తరగతి కృత్యం చర్చ. <p>ప్రశ్నలు :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ఎక్కడి ఎలుక, ఎక్కడి చిలుక కొయ్య? అనడంలో అంత రార్థం ఏమై ఉంటుంది? 2) 'ధనము సర్వశ్రేయములకు నిదానము' మీ అభిప్రాయం చెప్పండి. 3) 'దారిద్ర్యము సర్వశూన్యము' అనే మాటను బట్టి మీకేమర్థమయింది? 		<p><u>పదజాలం</u></p> <p>పాఠం ద్వారా మీరు తెలుసుకున్న నూతన పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.</p> <p>ఉదా :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) సద్దుచేయక 2) గిలుకకట్ట 3) వెఱపించుచు 4) నిమిత్తము <p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • “సంసార విషవృక్షమునకు రెండు ఫలములు అమృతతుల్యములు” పాఠం ఆధారంగా దీని గురించి వివరించండి. • మనస్థాపం, వంచన... ఈ పదాల గురించి మీకేమి అర్థమైంది? సొంతమాటల్లో రాయండి.

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
4వ పీరియడ్	పాఠంలోని II-వ భాగం పేజీ 16, 17లలోని విషయం	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు. పునశ్చరణ (పదజాలంపై పునశ్చరణ) <p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> పిల్లల బాహ్యపఠనం (16, 17 పేజీలలోని పాఠాన్ని పిల్లలచే చదివించడం) ఉపాధ్యాయుడి ఆదర్శ పఠనం (పిల్లలు చదివిన పాఠాన్ని ఉపాధ్యాయుడు చదవడం) పిల్లల మౌనపఠనం పాఠ్యాంశంపై చర్చ (ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నల ద్వారా పూర్తి తరగతి కృత్యం) <p>ప్రశ్నలు :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ఆశదిగనాడినవాడే సత్పురుషుడు ఎట్లు? 2) ధనహీనుడై నలుగురిలో నుండరాదు ఎందుకు? 3) 'మనసుగట్టి పఠచుకోవటం' అంటే ఏమిటి? 4) 'చచ్చిన తరివెంటరాబోదు' అనడంలో మీకేమర్థమైంది? <ul style="list-style-type: none"> • ప్రాజెక్టు వనిని గురించి సూచనలు ఇవ్వడం. 	ఎలుక, కాకి, తాబేలు మొదలగువాటి బొమ్మలు	<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • “వివేకహీనుడైన ప్రభువులను సేవించుట కంటే వనవాస ముత్తమమం” దీని ఔచిత్యాన్ని గురించి తెల్పండి. <p><u>ప్రాజెక్టుపని</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • పాఠశాల గ్రంథాలయంలో పంచతంత్ర కథల పుస్తకంలోని కథలను చదవండి. నచ్చిన కథను సొంతమాటల్లో రాయండి. ప్రదర్శించండి.

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
5వ పీరియడ్	వినడం, మాట్లాడడం సామర్థ్యాలపై అభ్యాసనం 'ఇవిచేయండి'లోని అవగాహన - ప్రతిస్పందనలోని 1, 2, 3 ప్రశ్నలు	I ఉపోద్ఘాతం <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు. పునశ్చరణ (నిన్నటి ప్రశ్నలను పునశ్చరణ) II సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం <ul style="list-style-type: none"> 1, 2, 3 ప్రశ్నలను నల్లబల్లపై రాయడం. (పేజీ 17 లోనివి) పూర్తి తరగతిలో ఒక్కొక్కరితో మాట్లాడించడం, చర్చించడం. క్రోడీకరించడం. ప్రశంస అభ్యాసం గురించి సూచనలు ఇవ్వడం. 		<p><u>ప్రశంస</u></p> <p>ఈ పాఠంలోని కథను ఓ చిన్న నాటికగా మలచండి.</p> <p>(ఇంటపని)</p> <p>మూడు రోజుల్లోగా రాయాలి.</p>
6వ పీరియడ్	చదవడం, అవగాహన చేసుకోవడం, సామర్థ్యం గురించి అభ్యాసం. అవగాహన ప్రతిస్పందన 4, 5, 6 ప్రశ్నలు	I ఉపోద్ఘాతం <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు. పునశ్చరణ II సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం <ul style="list-style-type: none"> అపరిచిత పద్యం. నల్లబల్లపై రాయాలి. చదివించాలి, చర్చించాలి. వ్యక్తిగతంగా నోటు బుక్కులో భావాన్ని పూరించి రాయమనాలి. చెప్పించాలి. సరిదిద్దాలి. పద్యాన్ని చదివి భావాన్ని పూరించడం. 4వ ప్రశ్న - ప్రశ్నలు నల్లబల్లపై రాసి - చర్చ. 	పద్యం రాసిన చార్టు	<p><u>అవగాహన - ప్రతిస్పందన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 4వ ప్రశ్నకు జవాబులు రాయండి. 5వ ప్రశ్న పద్యం రాసి భావాన్ని పూరించండి.
7వ పీరియడ్	<p><u>వ్యక్తికకరణ</u></p> <p><u>స్మృజనాత్మకత</u></p> <ul style="list-style-type: none"> స్వీయరచన సామర్థ్యం గురించి అభ్యాసం 	I ఉపోద్ఘాతం <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు. పునశ్చరణ (చూడాకర్ణడు, వీణాకర్ణునికి మధ్య జరిగిన సంభాషణపై పునశ్చరణ) 	పిల్లలు జవాబు రాసినచార్టు	

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
		<p>II. సామర్థాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత' అభ్యాసంలోని 2వ ప్రశ్నను నల్లబల్లపై రాయడం. • పూర్తి తరగతిలో ఒక్కొక్క ప్రశ్నపై చర్చింపజేయడం (ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క వాక్యం) • పిల్లలు చెప్పిన వాటిని క్రోడీకరణ చేయడం. • వ్యక్తిగతంగా జవాబులు రాయించడం లేదా జట్లలో జవాబులు రాయించడం, రాసినది చదివించడం. • అక్షరదోషాలు, పదాలు, వాక్యాలు, భావం సరిదిద్దడం. 		<p><u>స్వీయరచన</u></p> <p>మంధరుడి మావిలును విశ్లేషించండి. దీన్ని సమర్థిస్తారా? ఎందుకు?</p>
8వ పీరియడ్	<p><u>వ్యక్తీకరణ</u> <u>సృజనాత్మకత</u> ప్రాణైక్టుపని ప్రశంసపనులు ప్రదర్శన</p>	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. పునశ్చరణ (ముందురోజు మూల్యాంకనంగా ఇచ్చిన ప్రశ్న గురించి పునశ్చరణ <p>II. సామర్థాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4, 6 'వ్యక్తీకరణ-సృజనాత్మకత' అభ్యాసంలోని ప్రశ్నలు నల్లబల్లపై రాయండి. • సూచనలు ఇవ్వడం. • జట్లలో రాయించడం. • ప్రదర్శన - చర్చ • సరిదిద్దడం 	<p>కథలు, నాటికలు, లేఖలు, చిత్రాలు</p>	<p><u>సృజనాత్మకత</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • కథను నాటికగా రాయండి.

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం / సామర్థ్యం మొదటి 45 నిమిషాలు	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	పిల్లలకు రెండవ 45 నిమిషాల్లో కల్పించే అభ్యాసం/మూల్యాంకనం
9వ పీరియడ్	ప్రాజెక్టుపనుల ప్రదర్శన	I. ఉపోద్ఘాతం <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. పునశ్చరణ II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం <ul style="list-style-type: none"> • ప్రాజెక్టుపని నివేదికను చదివించాలి - చర్చ - సరిదిద్దడం, క్రోడీకరణ. • ప్రశంస జవాబును ప్రదర్శించడం - చర్చ - అవగాహన. 	నిఘంటువు	<u>పదజాలం</u> <ul style="list-style-type: none"> • ప్రాజెక్టు పని నివేదిక రాయండి. • రచయితను ప్రశంసించిస్తూ రాయండి.
10వ పీరియడ్	భాషాంశాలు, పదజాలం	I. ఉపోద్ఘాతం <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. పునశ్చరణ (నిన్నటి ప్రశ్నలు) II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం <ul style="list-style-type: none"> • పదజాల కృత్యాలను చదివించడం అర్థం చేయించడం. • వాక్యాలను వ్యుత్పత్త్యర్థాలను, ప్రకృతి-వికృతులను అర్థాలను వ్యక్తిగతంగా రాయించడం. • సరిదిద్దడం. 	నిఘంటువు	<u>పదజాలం</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) దేహాన్ని ధరించిన వాడు. 2) ఐశ్వర్యం ఉన్నవాడు పై వానికి వ్యుత్పత్త్యర్థాలను రాయండి.
11వ పీరియడ్	భాషాంశాలు, వ్యాకరణాంశాలు	I. ఉపోద్ఘాతం <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు. పునశ్చరణ II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం <ul style="list-style-type: none"> • సంధి పదాలను గుర్తింపజేయుట. • ఉదాహరణల ద్వారా వివరించుట. 	నిఘంటువు	<u>వ్యాకరణం</u> <p>కింది పదాలను విడదీసి సూత్రాన్ని సరిచూడండి.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ముత్యపుచిప్ప 2) కొంచెపునరుడు

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం / సామర్థ్యం మొదటి 45 ని॥లు	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	పిల్లలకు రెండవ 45 ని॥లలో కల్పించే అభ్యాసం/మూల్యాంకనం
		<ul style="list-style-type: none"> చర్చ - అవగాహన - సూత్రీకరణ. ఉదా॥ పుంప్యాదేశ సంధి. సంధి సూత్రాన్ని వివరించుట. అభ్యాసం వ్యక్తిగతంగా రాయించడం 		<ul style="list-style-type: none"> పాఠంలో సంధి పదాలు గుర్తించండి, వాటి విగ్రహవాక్యాలు రాసి సమ ఆసం పేరు రాయండి.
12వ పీరియడ్	వ్యాకరణాంశాలు	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు. పునశ్చరణ <p>II. సామర్థ్యాల సాధన - అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> పాఠంలోని ఒక పేరా రాయాలి. చదవాలి. పూర్తి తరగతి కృత్యం చర్చ - అవగాహన - సరిదిద్దడం. 20వ పేజీలోని '4'వ అభ్యాసంలోని వాక్యాలను నల్లబల్లపై రాయుట ఉదాహరణల ద్వారా, చర్చద్వారా వాక్యాలను గుర్తింపజేయుట. అభ్యాసం వ్యక్తిగతంగా రాయించుట 		<p><u>వ్యాకరణాంశాలు</u></p> <p>1) ఎలుక ప్రతిదినము చిలుకకొయ్య మీదికెగిరి పాత్రము నందున్న యన్నము భక్షించి పోవుచున్నది.</p> <p>పై వాక్యాన్ని ఆధునిక వ్యవహారశైలిలోకి, స్థానిక మాండలిక శైలిలోకి మార్చండి.</p>

V. ఉపాధ్యాయుల తయారీ, అదనపు సమాచార సేకరణ

VI. ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు

తెలుగు - ద్వితీయ భాష - 10వ తరగతి - వార్షిక ప్రణాళిక

- I. తరగతి : 10వ
- II. విషయం : తెలుగు (ద్వితీయ భాష)
- III. అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య : అ) మొత్తం పీరియళ్ళు : 220
 ఆ) బోధనకు అవసరమైన పీరియళ్ళు : 105

IV. విద్యా సంవత్సరం పూర్తయే సరికి సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :

అ) అవగాహన - ప్రతిస్పందన : దీంట్లో రెండు సామర్థ్యాలు ఉంటాయి. అవి వినడం అర్థం చేసుకొని ప్రతిస్పందించడం, ఆలోచించి మాట్లాడడం, ధారాళంగా చదవడం అర్థం చేసుకొని వ్యక్తీకరించడం. వీటిలో పిల్లలు కింది అంశాలను చేయగలగాలి.

- ◆ వినడం - మాట్లాడడం, ధారాళంగా చదివి, అర్థం చేసుకొని, వ్యక్తీకరించడం
- ◆ విన్న, చదివిన అంశాలు అర్థం చేసుకోవాలి. తమ అభిప్రాయాలు వ్యక్తపరచగలగాలి.
- ◆ సమర్థిస్తూ లేదా విభేదిస్తూ మాట్లాడగలగాలి, కారణాలు వివరించగలగాలి.
- ◆ పద్య భావాలు, పాఠ్యభాగ సారాంశాలు, కథలు, కథానికలను సొంతమాటల్లో చెప్పగలగాలి.
- ◆ ఎవరు ఎవరితో అన్నారు? ఏ సందర్భంలో అన్నారు? వంటివి పాఠంలో గుర్తించగలగాలి.
- ◆ ప్రాత్రల స్వభావాన్ని పట్టిక రూపంలో తయారుచేయగలగాలి.
- ◆ భావాలకు తగిన పద్య పాదాలను, గేయపాదాలను గుర్తించగలగాలి.
- ◆ చదివిన అంశంలోని కీలకాంశాలు, కీలక పదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ అపరిచిత గద్యం లేదా పద్యాలు చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి. ప్రశ్నలు కూడా తయారుచేయగలగాలి.
- ◆ పాఠంలో చుక్క గుర్తున్న పద్యాలను చదివి, అర్థం చేసుకొని భావాలు రాయగలగాలి.

ఆ) వ్యక్తీకరణ సృజనాత్మకత : దీంట్లో స్వీయరచన, సృజనాత్మకత, ప్రశంస అనే సామర్థ్యాలు ఉంటాయి. వీటిలో పిల్లలు కిందివి చేయగలగాలి.

- స్వీయరచన
- సృజనాత్మకత
- ప్రశంస

పిల్లలు ఈ కిందివి చేయగలగాలి.

స్వీయరచన :

- ◆ కారణాలు రాయగలగాలి. వివరిస్తూ రాయగలగాలి.
- ◆ అభిప్రాయాలు రాయగలగాలి. నచ్చినవి, నచ్చనివి రాయగలగాలి.
- ◆ రచయిత అభిప్రాయాన్ని గ్రహించి వివరించగలగాలి.
- ◆ సమర్థిస్తూ లేదా విభేదిస్తూ రాయగలగాలి.

సృజనాత్మకత, ప్రశంస :

- ◆ అభినందిస్తూ రాయటం, కరపత్రాలు తయారుచేయడం, లేఖలు రాయడం, సంభాషణలు రాయడం వంటివి చేయగలగాలి.

ఇ) భాషాంశాలు

→ పదజాలం

→ వ్యాకరణాంశాలు

వీటిలో పిల్లలు కిందివి చేయగలగాలి.

పదజాలం :

- ◆ పదాలకు అర్థాలు, నానార్థాలు, వ్యుత్పత్తులు, పర్యాయపదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ ఇచ్చిన పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయగలగాలి.
- ◆ ప్రకృతికి వికృతులను, వికృతికి ప్రకృతి పదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ దైనందిన జీవితంలో సందర్భోచితంగా సరైన పదాలను వినియోగించగలగాలి.

వ్యాకరణాంశాలు :

- ◆ భాషాభాగాలు, కర్తరి కర్మణి వాక్యాలు, వాక్యభేదాలను గుర్తించగలగాలి.
- ◆ త్రికసంధి, యణాదేశ సంధులను గుర్తించగలగాలి.
- ◆ అవ్యయిభావం, విశేషణ పూర్వపద కర్మధారయ సమాసాలను గుర్తించగలగాలి.
- ◆ అతిశయోక్తి అలంకారం గుర్తించగలగాలి.
- ◆ గురు లఘువులను గుర్తించగలిగి, ఉత్పలమాల లక్షణాల్ని తెలపగలగాలి.

ఈ) ప్రాజెక్టుపనులు

- ◆ ఇవి వివిధ సామర్థ్యాల సమాహారం.
- ◆ వివిధ సామర్థ్యాలను సందర్భోచితంగా వినియోగించే శక్తిని పిల్లలకు కలిగిస్తాయి.
- ◆ కథలు, కవితలు, రచయితల వివరాలు, సమాజసేవలో పాల్గొన్న వారి వివరాలు మొదలైనవి సేకరించి నివేదికలు రాసి ప్రదర్శించాలి.

V. మాసాల వారీగా పాఠాల విభజన - ప్రణాళిక

నెల	బోధించాల్సిన పాఠం	పీరియడ్ల సంఖ్య	బోధనా వనరులు మరియు సామగ్రి	నిర్వహించాల్సిన కార్యక్రమాలు, సి.సి.ఇ.
జూన్	1. భాగవత రత్నాలు	10	<ul style="list-style-type: none"> పోతన గారి 'అంధ్ర మహా భాగవతం'. భాషామాధుర్యాన్ని వ్యక్తీకరించే పుస్తకాలు. చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> 'చదువు', 'సత్యం' గొప్పదనాన్ని తెలిపే పద్యాల సంకలనం, ప్రదర్శన. పద్యతోరణం. పద్య పఠన పోటీ.
జూలై	2. మొద్దబ్బాయిలూ మహామేధావులే	10	<ul style="list-style-type: none"> డా॥తిరుమల రామచంద్ర గారి "హంపి నుండి హరప్పాదాకా" గ్రంథం. గొప్ప వ్యక్తుల 'ఆత్మ కథలు" పుస్తకాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> వ్యాసరచన పోటీ. నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ, నమోదు.
	* యం.యస్.సుబ్బలక్ష్మి (ఉపవాచకం)	1		
ఆగస్టు	3. నవోదయం	10	<ul style="list-style-type: none"> పల్లా దుర్గయ్యగారి 'పాలవెల్లి' పుస్తకం. వచన కవిత్వాల పుస్తకాలు. చైతన్యాన్ని కలిగించే (వచన) కవిత్వాలు ఇతర రచనలు. చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> బాలగేయాల సేకరణ, సంకలనం, ప్రదర్శన. స్వాతంత్ర్యదినోత్సవ సందర్భంగా 'చైతన్య గేయాల' పోటీ. కవితల పోటీ. రెండవ నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ, నమోదు.
	* భక్తరామదాసు (ఉపవాచకం)	1		

నెల	బోధించాల్సిన పాఠం	పీరియడ్ల సంఖ్య	బోధనా వనరులు మరియు సామగ్రి	నిర్వహించాల్సిన కార్యక్రమాలు, సి.సి.ఇ.
సెప్టెంబర్	4. సంజయ రాయబారం	10	<ul style="list-style-type: none"> ఉషశ్రీ తెలుగులో రాసిన 'భారతం'. ప్రముఖ ఇతిహాస గ్రంథాలు. చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> 'సంజయరాయబారం' పాఠాన్ని నాటకీకరణ. బాల సభ నిర్వహణ.
అక్టోబరు	5. కల్యాణం	10	<ul style="list-style-type: none"> తరిగొండ వెంగమాంబ రాసిన 'రమాపరిణయం' గ్రంథం. ద్విపద ప్రక్రియలో ఉన్న కొన్ని కావ్యాలు. వివిధ రకాల పెళ్ళి కార్డులలోని చిత్రాలు. వేంకటేశ్వర మహాత్యం తెలిపే ఇతర గ్రంథాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> పెళ్ళి జరిగే విధానాన్ని రాసి, ప్రదర్శించడం. గాంధీ జయంతి సందర్భంగా 'వివాహ సంస్కృతి - ప్రశంస' వ్యాసరచన పోటీ. 'పెళ్ళి పత్రిక తయారీ' చిత్రలేఖన పోటీ. మొదటి సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ.
నవంబర్	6. పిసినారి	10	<ul style="list-style-type: none"> కాళ్ళకూరి నారాయణరావు గారి 'వర విక్రయం' నాటకం కొన్ని నాటక పుస్తకాలు. సాంఘిక దురాచారాల్ని తెలిపే గ్రంథాలు. చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> 'వరకట్న దురాచార నిర్మూలన' కరపత్రాల తయారీ, ప్రదర్శన. బాలల దినోత్సవ సందర్భంగా సృజనాత్మక పోటీల నిర్వహణ. 'వరవిక్రయ' నాటక ప్రదర్శన.
	7. పిసినారి	10	<ul style="list-style-type: none"> 'ఇస్మాయిల్ కథలు' పుస్తకం వచన కవితల పుస్తకాలు చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> 3వ నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ, నమోదు.

నెల	బోధించాల్సిన పాఠం	పీరియడ్ల సంఖ్య	బోధనా వనరులు మరియు సామగ్రి	నిర్వహించాల్సిన కార్యక్రమాలు, సి.సి.ఇ.
డిసెంబర్	8. జానపద నృత్య సంగీతాలు * షహనాయ్ షహెన్షా (ఉపవాచకం)	10 1	<ul style="list-style-type: none"> యువభారతివారు ప్రచురించిన 'జ్ఞానపదులు - జానపదులు' పుస్తకం. జానపద నృత్య సంగీతాలను తెలిపే వివిధ పుస్తకాలు. చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> మీ ప్రాంతంలోని పేరుపొందిన ఒక 'జానపదకళ' గురించి వివరాలు / పాటల సేకరణ నివేదిక. జానపదకళల ఔన్నత్యంపై వ్యాసరచన పోటీ.
జనవరి	9. శతక మాధురి	10	<ul style="list-style-type: none"> ముఖ్యమైన కొన్ని శతక పుస్తకాలు. చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> పాఠశాల గ్రంథాలయం నుండి వివిధ రకాల నీతి పద్యాల సేకరణ, సంకలన తయారీ, ప్రదర్శన. మనం అలవరచుకోవలసిన మంచి గుణాల కరపత్ర తయారీ, నోటీసుబోర్డులో ప్రదర్శన. 2వ సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ, నమోదు.
ఫిబ్రవరి	10. మాట్లాడే నాగలి * గౌతమబుద్ధుడు (ఉపవాచకం)	10 1	<ul style="list-style-type: none"> కొన్ని అనువాద కథలు కలిగిన పుస్తకాలు. జీవకారుణ్యాన్ని తెలిపే వివిధ పుస్తకాలు. చిత్రాలు. 	<ul style="list-style-type: none"> పెంపొడు జంతువుల బాధల సంభాషణ ప్రదర్శన. 'జంతువులు మాట్లాడితే?' ... ఊహాత్మక కథల పోటీ. పాఠశాల మాగజైన్ తయారీ. 4వ నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం నిర్వహణ, నమోదు.

నెల	బోధించాల్సిన పాఠం	పీరియడ్ల సంఖ్య	బోధనా వనరులు మరియు సామగ్రి	నిర్వహించాల్సిన కార్యక్రమాలు, సి.సి.ఇ.
మార్చి	పునశ్చరణ		<ul style="list-style-type: none"> పరీక్షలకు తయారీ. 	<ul style="list-style-type: none"> వార్షికోత్సవం నిర్వహణ. పాఠశాల మ్యాగజైన్ తయారీ.
మొత్తం		105	<ul style="list-style-type: none"> నిఘంటువులు, పురాతన నామకోశం. విద్యార్థి కల్పతరువు. కవులు, రచయితలకు సంబంధించిన దృశ్య శ్రవణ సామగ్రి. అంతర్జాలం. 	

VI) ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు :

మాసవారీగా పూర్తి చేసిన పాఠాలు, నిర్వహించిన కార్యక్రమాల ఆధారంగా ఉపాధ్యాయులు తమ ప్రతిస్పందనలను రాయాలి.

VII) ప్రధానోపాధ్యాయుని సలహాలు, సూచనలు :

మాసవారీగా ప్రధానోపాధ్యాయుడు నిర్వహించే సమీక్షా సమావేశంలో చర్చించిన అంశాలు, ఇచ్చిన సూచనలను నమోదు చేసుకోవాలి.

మాదిరి పాఠ్య ప్రణాళిక - 1 - తెలుగు (ద్వితీయ భాష)

I. పాఠం పేరు : భాగవత రత్నాలు (పద్యం)

II. పాఠానికి అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య : 10

III. పాఠం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :

అ) అవగాహన - ప్రతిస్పందన :

1) వినడం - ఆలోచించి మాట్లాడడం : శాశ్వత కీర్తిమంతుల గురించి చెప్పగలుగుతారు. పాఠంలోని పద్యాల భావాలను సొంతమాట్లో చెప్పగలుగుతారు.

2) చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం :

◆ అపరిచిత గద్యం చదివి అవగాహన చేసుకొని, దీని ఆధారంగా ఇచ్చిన వాక్యాల్లో సరైన వాటిని గుర్తించగలుగుతారు.

◆ పాఠంలోని చదువు గురించి చెప్పిన విషయాలను, పరహితం యొక్క గొప్పదనం గురించి, ధనవంతులను కూడా దరిద్రులుగా భావించడం గురించి రాయగలుగుతారు.

ఆ) వ్యక్తీకరణ సృజనాత్మకత

అ) స్వీయరచన :

◆ పద్యం చదివి సొంత అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తీకరించగలుగుతారు.

◆ పరహితానికి ఎందుకు ఎదురు లేదో తెలియజేయగలుగుతారు.

◆ 'అతిథిదేవోభవ' దీన్ని సమర్థిస్తూ సొంతమాటల్లో రాయగలరు.

◆ శాశ్వత కీర్తిగలవారని ఎవరిని, ఎందుకంటారో తగు కారణాలతో రాయగలరు.

ఆ) సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ :

◆ పాఠంలోని 'చదువు' ప్రాధాన్యతను తెలిపే పద్యం ఆధారంగా కథను రాయగలుగుతారు

ఇ) ప్రశంస :

◆ ఇతరుల మేలు కోరడం యొక్క అవశ్యకతను వివరిస్తూ మిత్రునికి లేఖ రాయగలుగుతారు.

ఐ) భాషాంశాలు

అ) పదజాలం :

◆ ప్రకృతి, వికృతి పదాలను జతపరచగలుగుతారు.

◆ పదాలకు అర్థాలను రాసి, సొంత వాక్యాల్లో ఉపయోగించగలుగుతారు.

అ) వ్యాకరణాంశాలు :

- ◆ వాక్యాల్లోని గీత గీసిన పదాలు, ఏ భాషాభాగాలో గుర్తించగలుగుతారు.
- ◆ ఖాళీలను విభక్తి ప్రత్యయాలతో పూరించగలుగుతారు.
- ◆ వాక్యాలకు కర్తరి / కర్మణి రూపాలు రాయగలుగుతారు.

ఈ) ప్రాజెక్టుపని : చదువు, సత్యం గొప్పదనాన్ని తెలిపే పద్యాలను సేకరించి సంకలనం తయారుచేసి ప్రదర్శిస్తారు.

IV. పీరియడ్ వారీగా విభజన ప్రణాళిక :

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
1వ పీరియడ్	1వ పేజీ, 2వ పేజీ <ul style="list-style-type: none"> ● చదవండి - ఆలోచించి చెప్పండి ● ఉద్దేశం / నేపథ్యం ● పాఠ్యభాగ వివరాలు 	I. ఉపోద్ఘాతం <ul style="list-style-type: none"> ● పలకరింపు ● చదవండి - ఆలోచించి చెప్పండి గురించి మూర్తి తరగతిలో మాట్లాడించడం ● శీర్షిక ప్రకటన (నల్లబల్లపై రాయాలి) II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన <ul style="list-style-type: none"> ● ఉద్దేశం / నేపథ్యం పిల్లలచే చదివించడం, చర్చ. ● పాఠ్యభాగ వివరాల గురించి చర్చ. 	పలికెడిది భాగవతమట పద్యంరాసిన చార్చు, భాగవతం పుస్తకం	<u>స్వీయరచన</u> <ul style="list-style-type: none"> ● 3 పుటలోని చిత్రాల ఆధారంగా పదాలు, పేరా రాయడం ● భాగవతరత్నాలు పాఠాన్ని ఎందుకు చదవాలి?
2వ పీరియడ్	2వ పేజీ <ul style="list-style-type: none"> ● విద్యార్థులకు సూచనలు ● కవి పరిచయం 	I. ఉపోద్ఘాతం <ul style="list-style-type: none"> ● పలకరింపు, పునశ్చరణ II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన <ul style="list-style-type: none"> ● 'విద్యార్థులకు సూచనల'ను పిల్లలచే చదివించడం. ● పాఠ్యాంశంలోని చిత్రాల గురించి మాట్లాడించడం. ● 'కవి పరిచయం' పిల్లలచే చదివించడం, చర్చించడం. 	పోతన ఊహాచిత్రం, నిఘంటువు	<u>స్వీయరచన</u> పోతన గురించి సొంతమాటల్లో రాయండి

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
3వ పీరియడ్	<p>పేజీ '3' లోని భాగం-Iలోని 1, 2, పద్యాలు</p> <ul style="list-style-type: none"> పాఠం చదవడం, అర్థ సంగ్రహణం సారాంశంపై చర్చ 	<p>I ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ (కవి పోతన గురించి పునశ్చరణ చేయడం) <p>II పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> పిల్లల బాహ్యపఠనం (3వ పేజీలోని 1, 2 పద్యాలను విద్యార్థులచే చదివించడం) ఉపాధ్యాయుడు ఆదర్శ పఠనం చేయడం. పిల్లలచే మౌనపఠనం. అర్థ సంగ్రహణ (కీలక పదాలను అడుగుతూ పాఠాన్ని వివరించడం) ఉదా ఆర్యులు, విభుడు మొ న పదాలపై చర్చ. ఆలోచింప చేసే ప్రశ్నల ద్వారా పూర్తి తరగతి కృత్యం, చర్చ. <p>ఉదా చదువుకోకుంటే ఏం జరుగుతుంది! అజ్ఞాని అని ఎవరిని అంటారు.</p> <p>ఉదా </p> <ul style="list-style-type: none"> బలవంతులని ఎవరిని అంటారు; బలహీనులని ఎవరిని అంటారు? అన్ని ప్రాణులకూ దేవుడే బలమని ఎందుకంటారు? నీ అభిప్రాయం ఏమిటి? 	<ul style="list-style-type: none"> పోతన గారి భాగవతం చిత్రపటాలు నిఘంటువు “చదువని వాడు”, బలయుతులకు పద్యాలు రాసిన చార్టు. 	<p><u>పదజాలం</u></p> <p>పాఠం ద్వారా మీరు తెలుసుకొన్న నూతన పదజాలంతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.</p> <ul style="list-style-type: none"> స్వీయరచన - చదువు గొప్పదనం గురించి తెల్పండి. రెండవ పద్యం సారాంశం రాయండి.

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
4వ పీరియడ్	<p>పేజీ '3' లోని Iవ భాగం 3, 4 పద్యాలు</p> <ul style="list-style-type: none"> పాఠం చదవడం, అర్థ సంగ్రహణం, సారాంశంపై చర్చ 	<p>I ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> వలకరింపు, మనశ్చరణ (పాఠంలోని 1, 2 పద్యాలు చదవడం) <p>II పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> పిల్లల బాహ్యపఠనం (3వ పేజీలోని 3, 4 పద్యాలను చదవడం) ఉపాధ్యాయుని ఆదర్శపఠనం. పిల్లలచే మౌనపఠనం. అర్థసంగ్రహణం. సారాంశంపై చర్చ (ఆలోచింప చేసే ప్రశ్నల ద్వారా పూర్తి తరగతి కృత్యం) పరహితం అంటే ఏమిటి? ఇతరులకు మేలు ఎందుకు చేయాలి? మాటతప్పటడం అంటే ఏమిటి? మనం ఎందుకు మాట తప్పకూడదు? 	<ul style="list-style-type: none"> పోతన గారి భాగవతం చిత్రపటాలు నిఘంటువు 	<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> పరహితమే, తన హితంగా, భావించే ఒక వ్యక్తిని గురించి సొంతమాటల్లో రాయండి. ధారాళంగా చదవడం, అర్థంచేసుకోవడం. పాఠంలోని 1, 2, 3, 4 పదాలను తప్పులు లేకుండా రాయండి. భావాలు సరిగా రాయండి.
5వ పీరియడ్	<p>పేజీ '4' లోని IIIవ భాగం 5, 6 పద్యాలు</p> <ul style="list-style-type: none"> పాఠం చదవడం, అర్థ సంగ్రహణం సారాంశంపై చర్చ 	<p>I ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> వలకరింపు, మనశ్చరణ (3, 4 పద్యాలు, భావాలు) <p>II పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> పిల్లల బాహ్యపఠనం (పాఠంలోని 5, 6 పద్యాలను పిల్లలచే చదివించడం) ఉపాధ్యాయుని ఆదర్శపఠనం. 	<ul style="list-style-type: none"> నిఘంటువు చిత్రపటాలు అన్నమైన, అతిథి భోనంబులకు పద్యాలు రాసిన చార్టు. 	<p><u>ప్రాజెక్టుపని</u></p> <p>చదువు, సత్యం గొప్పదనాన్ని తెలిపే పద్యాలను సేకరించండి. సంకలనంచేసి ప్రదర్శించండి.</p>

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
		<ul style="list-style-type: none"> • పిల్లల మౌనపఠనం. • పాఠ్యాంశంపై చర్చ (ఆలోచింప చేసే ప్రశ్నల ద్వారా పూర్తి తరగతి కృత్యం) • ధనవంతులంటే ఎవరు? • దరిద్రులంటే ఎవరు? • అతిథులకు లేదనకుండా ఎందుకుపెట్టాలి. • శాశ్వత కీర్తి అంటే ఏమిటి? • ప్రాజెక్టు పని గురించి సూచనలు ఇవ్వడం. (3 రోజుల్లోగా చేయాలి.) 		<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • శాశ్వత కీర్తిమంతులను ధరిణితో ఎందుకు పోల్చారు? • అతిథులు అంటే ఎవరు? వీరికి లేదనకుండా ఎందుకు పెట్టాలి? • ధనవంతులను కూడా దరిద్రులని ఎందుకు అంటారు?
6వ పీరియడ్	<p>వినడం, మాట్లాడడం, ధారాళంగా చదవడం</p> <ul style="list-style-type: none"> • సామర్థ్యాల సాధనపై అభ్యాసం. “అవగాహన - ప్రతిస్పందనలోని 1, 2, 3 ప్రశ్నలు 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> • పలకరింపు, పునశ్చరణ (పద్యాలు, చదివించడం) <p>II. సామర్థ్యాల సాధన, చర్చ, అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> • అవగాహన ప్రతిస్పందనలోని 1, 2 లలోని ప్రశ్నలను నల్లబల్లపై రాయడం. • పూర్తి తరగతిలో ఒక్కొక్కరితో మాట్లాడించడం, చర్చించడం. • అవగాహన ప్రతిస్పందనలోని 2, 3లోని ప్రశ్నలను నల్లబల్లపై రాయడం. • పూర్తి తరగతిలో ఒక్కొక్కరితో మాట్లాడించడం, చర్చించడం. • వ్యక్తిగతంగా రాయించడం. • సరిదిద్దడం. 		<p><u>ధారాళంగా చదవడం</u></p> <p>- <u>అర్థంచేసుకోవడం</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • కింది ప్రశ్నలకు పాఠం ఆధారంగా జవాబులు రాయండి. - చదువును గురించి చెప్పిన విషయాలు ఏవి? - పరహితం గొప్పదనం ఏమిటి? - 5, 6 పద్యాలు తప్పులు లేకుండా రాయండి, చదవండి.

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
7వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకతలోని స్వీయరచన ప్రశ్నలు 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ (పద్యాలు - భావాలు) <p>II. సామర్థ్యాల సాధన, చర్చ, అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకతలోని 2 లోని ప్రశ్నలను నల్లబల్లపై రాయడం. (వ్యాసరూప ప్రశ్నలు) 'అతిథి దేవోభవ' గురించి ఒక్కొక్కరితో మాట్లాడించాలి. వ్యక్తిగతంగా లేదా జట్లలో జవాబులు రాయించడం, వాటిని చదివించడం. భావం, పదాలు, వాక్యాలు, అక్షరదోషాలు సరిదిద్దడం. 		<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 'అతిథిదేవోభవ'ను సమర్థిస్తూ సొంతమాటల్లో 10 వాక్యాల్లో జవాబు రాయండి. శాశ్వత కీర్తిగలవారని ఎవరిని, ఎందుకు అంటారు?
8వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> 'వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత' సృజనాత్మకత 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ (స్వీయరచన ప్రశ్నలు) <p>II. సామర్థ్యాల సాధన, చర్చ, అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకతలోని 3 లోని (అ) ప్రశ్నను నల్లబల్లపై రాయడం. సూచనలు ఇవ్వడం, కథను చెప్పడం. జట్లలో రాయించడం - చదువు గురించి కథ రాయడం. ప్రదర్శన - చర్చ. జట్లలో రాసిన వాటి గురించి ప్రదర్శించడం. భావం, విషయం క్రమం, వాక్యాలు, పదాలు, అక్షరదోషాలు సరిదిద్దడం. 	<ul style="list-style-type: none"> చదువు గురించి తెలిపే కథలు / కథల పుస్తకాలు 	<p><u>సృజనాత్మకత</u></p> <ul style="list-style-type: none"> చదువు ప్రాధాన్యం తెలిపేలా కథను రాయండి.
9వ పీరియడ్	<p><u>'వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత'</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ప్రశంస అభ్యాసం '3' లోని 'ఆ' ప్రశ్న 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు ప్రాజెక్టుపని, ప్రదర్శన, చర్చ <p>II. సామర్థ్యాల సాధన, అభ్యాసం, చర్చ</p> <ul style="list-style-type: none"> ప్రశంస ప్రశ్న '3'లోని 'ఆ'ను నల్లబల్లపై రాయాలి. 	<ul style="list-style-type: none"> నిఘంటువు 	<p><u>పదజాలం</u></p> <p>పాఠంలోని ప్రకృతి, వికృతి పదాలను గుర్తించి రాయండి.</p>

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
		<ul style="list-style-type: none"> మిత్రుడికి రాసిన మారిది లేఖలు చదివించాలి, దేని గురించి రాశారో చర్చ. పరహితం గురించి మిత్రుడికి లేఖ ఎలా రాయాలో సూచనలు. వ్యక్తిగతంగా లేఖ రాయించడం. ప్రదర్శన, చర్చ. సరిదిద్దడం. 		
10వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> భాషాంశాలు పదజాలం, వ్యాకరణాంశాలు, అభ్యాసాలు. 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ (లేఖలు చదివించడం) <p>II. సామర్థ్యాల సాధన, చర్చ, అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> పదజాలంలోని ప్రశ్నలను చదివించడం, అర్థం చేయించడం. వ్యక్తిగతంగా ప్రకృతి, వికృతి వదాలను జతవరచేట్లు చేయడం. ఇచ్చిన పదాలకు అర్థాలను రాయించి సొంత వాక్యాల్లో ప్రయోగింపచేయడం. వదాల భాషాభాగాలను గుర్తింపచేయడం. విభక్తి ప్రత్యయాలతో ఖాళీలు పూరింపచేయడం. కర్తరి / కర్మణి రూపాలు రాయించడం. 	<ul style="list-style-type: none"> నిఘంటువు 	<p>పదజాలం</p> <ul style="list-style-type: none"> పాఠంలోని ప్రకృతి, వికృతి వదాలను గుర్తించి రాయండి. కింది వదాలతో సొంత వాక్యాలు రాయండి. చతురత, లేమి, పరహితం, మానధనులు. <p>వ్యాకరణాంశాలు</p> <ul style="list-style-type: none"> పాఠ్యపుస్తకంలోని పేజీస్వయం '7' లోని 1, 2, 3 అభ్యాసాలను రాయండి. భాషాభాగాలు గుర్తించడం, ఖాళీలలో విభక్తి ప్రత్యయాలు రాయడం, వాక్యాలను కర్తరి, కర్మణి రూపాలు రాయించడం.

V. ఉపాధ్యాయుల తయారీ, అదనపు సమాచార సేకరణ (టీచింగ్ నోట్సు) : పాఠ్యభాగంలోని పద్యాలు చదవాలి. వాటి భావాలు తెలుసుకొని రాయాలి. అట్లే పాత్రకు సంబంధించిన అదనపు వివరాలు సేకరించి తెలుసుకొనిరాయాలి.

VI. ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు : పాఠం పూర్తయిన తర్వాత తన ప్రతిస్పందనలు రాసుకోవాలి.

మాదిరి పాఠ్య ప్రణాళిక - 2 - తెలుగు (ద్వితీయ భాష)

I. పాఠం పేరు : మాట్లాడే నాగలి (వచనం)

II. పాఠానికి అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య : 10

III. పాఠం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :

అ) అవగాహన - ప్రతిస్పందన :

1) వినడం - ఆలోచించి మాట్లాడడం :

- ◆ 'మాట్లాడే నాగలి' కథను సొంతమాటల్లో చెప్పగలుగుతారు.
- ◆ 'మాట్లాడే నాగలి' అనే పేరు సరైనదా? కాదా? కారణాలతో చెప్పగలుగుతారు.

2) చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం :

- ◆ ఇచ్చిన వాక్యాలు పాఠంలోని ఏ పేరాలో ఉన్నాయో గుర్తించగలరు.
- ◆ ఇచ్చిన అపరిచిత గద్యాన్ని చదివి, ఖాళీలను పూరించగలుగుతారు.
- ◆ పాఠాన్ని చదివి "వేటిని తాకి పాడుచేయడం ఘోరమైన పని" అని కన్నన్ అనుకుందో తెలియచేయగలుగుతారు.
- ◆ పాఠాన్ని చదివి, పశువుల విషయంలో ఓసెఫ్ కున్న నమ్మకం ఏమిటో తెల్పగలుగుతారు.
- ◆ పాఠాన్ని చదివి, పచన్ పాట పాడుతుంటే ఏం జరిగిందో తెలియచేయగలుగుతారు.

ఆ) వ్యక్తీకరణ సృజనాత్మకత

1) స్వీయరచన :

- ◆ కన్నన్ స్థానంలో వారుంటే ఏం చేస్తారో, తెలియజేయగలుగుతారు.
- ◆ క్రయ పత్రం అంటే ఏమిటో, దాన్ని ఏ సందర్భాల్లో ఉపయోగిస్తారో తెలియజేయగలుగుతారు.
- ◆ మూగజీవాల మీద ఎందుకు ప్రేమచూపాలో సొంతమాటల్లో రాయగలరు.
- ◆ కన్న కూతురితో సమానంగా జోసెఫ్ కన్నన్ ను చూడడానికి కారణాలను సొంతమాటల్లో రాయగలరు.
- ◆ కథను కొనసాగించగలరు, కొత్త ముగింపు నివ్వగలుగుతారు.

2) సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ :

- ◆ "మూగజీవులకు నోరొస్తే" అవి ఏం మాట్లాడుకుంటాయో తెలిపేలా ఊహాత్మకంగా కథ రాస్తారు.

3) ప్రశంస :

- ◆ మూగజీవులపట్ల దయతో, సానుభూతితో ప్రవర్తించాలని తెలిపేలా నినాదాలు రాస్తారు.

ఇ) భాషాంశాలు

1) పదజాలం :

- ◆ వాక్యాలలోని గీత గీసిన పదాలకు అర్థాలు రాసి, ఆ పదాలను సొంతవాక్యాలలో రాయగలుగుతారు.
- ◆ పదాలకు అర్థాలను రాసి, వాటికి సొంత వాక్యాలను రాయగలుగుతారు.

2) వ్యాకరణాంశాలు :

- ◆ సమాసాలకు ఉదాహరణలు ఇవ్వగలుగుతారు. విగ్రహవాక్యాన్ని రాయగలుగుతారు.
- ◆ పద్యపాదాలకు గణవిభజన చేసి, యతి ప్రాసలను గుర్తించగలుగుతారు.

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
1వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> ● పేజీ 84లోని అంశాలు ● చదవండి - ఆలోచించి చెప్పండి ● ఉద్దేశం / నేపథ్యం ● పాఠ్యభాగ వివరాలు 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> ● పలకరింపు ● చదవండి - ఆలోచించి చెప్పండి గురించి పూర్తి తరగతిలో మాట్లాడించడం <p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> ● శీర్షిక ప్రకటన (నల్లబల్లపై రాయాలి) ● ఉద్దేశం / నేపథ్యం పిల్లలచే చదివించడం, చర్చ. ● పాఠ్యభాగ వివరాలను పిల్లలచే చదివించడం, చర్చ. 	<p>జీవవైవిధ్యాన్ని తెలిపే చిత్రం; పత్రికలలోని చిత్రాలు</p>	<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● 87వ పేజీలోని చిత్రం ఆధారంగా పేరా రాయడం. ● అనువాదం అంటే ఏమిటి? దీనివల్ల ఎవరికి ప్రయోజనం కలుగుతుంది? ఎలా?
2వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> ● పేజీ 85లోని అంశాలు ● విద్యార్థులకు సూచనలు ● కవి పరిచయం ● అర్థసంగ్రహణం 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> ● పలకరింపు, పునశ్చరణ (ముందురోజు ప్రశ్నలు) <p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> ● విద్యార్థులకు నూచనలు చదివించడం. ● అర్థసంగ్రహణం : అర్థంకాని పదాలు గుర్తించడం. ● కవి పరిచయాన్ని పిల్లలచే చదివించడం. ● మేథోమధనం (విభిన్న ప్రశ్నల ద్వారా జీవకారుణ్యాన్ని గురించి పిల్లలచే చర్చింప చేయడం) ● చిత్రం ఆధారంగా పాఠంలోని విషయం గురించి ఊహించడం 	<ul style="list-style-type: none"> ● రచయిత చిత్రం ● నిఘంటువు 	<p><u>చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● “పోన్కున్నం వర్కెయ్” గురించి సొంత మాటల్లో చెప్పండి ● ‘మాట్లాడేనాగలి’ అని పేరు గురించి మీరు ఏమనుకుంటున్నారు?

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
3వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> పాఠంలోని విషయం గురించి చర్చ, అవగాహన పేజీ 86లోని I-వ భాగం 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ (జీవకారుణ్యాన్ని గురించి, కవి గురించి పునశ్చరణ చేయడం) <p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> పిల్లల బాహ్యపఠనం (86వ పుటలోని పేరాలను విద్యార్థులు చదవడం) ఉపాధ్యాయుడి ఆదర్శ పఠనం పిల్లలచే మౌనపఠనం చేయించడం. ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నల ద్వారా చర్చ, అవగాహన. <p>ఉదా: కన్నన్ అంటే ఎవరు? అది ఎలా ఉండేది?</p> <ul style="list-style-type: none"> కన్నన్ తో జోసెఫ్ ఎలా ఉండేవాడు? పశువులను పెంచే యజమాలును కన్నన్ లాగా ఉంటారా? 	<ul style="list-style-type: none"> జంతువులపై ప్రేమను ఆప్యాయతను చూపే చిత్రాలు 	<p><u>పదజాలం</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ఘోరం ప్రేమానురాగాలు చిర్రెత్తడం పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి. <u>స్వీయరచన</u> పశువులను రక్షించడం అంటే ఏమిటి? మీరైతే ఏంచేస్తారు? జోసెఫ్ కు పశువులపట్ల ప్రేమానురాగాలు కలవాడనడాన్ని మీరు భావిస్తున్నారా? ఎందుకు?
4వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> పాఠంలోని II-వ భాగం పేజీ 87, 88లోని విషయం. 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ <p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> పిల్లల బాహ్యపఠనం (పుట 87, 88లోని (II) విభిన్న పేరాలను పిల్లలు చదవడం) ఉపాధ్యాయుని ఆదర్శపఠనం. పిల్లలచే మౌనపఠనం. ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నల ద్వారా చర్చ, అవగాహన. 		<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> కన్నన్ స్థానంలో నువ్వుంటే ఏంచేస్తావు? జోసెఫ్ కు ఎందుకు చిర్రైతేది?

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
		<ul style="list-style-type: none"> వ్యవసాయపనుల్లోకి వెళ్ళేవారు పాటలు ఎందుకు పాడతారు? “ప్రేమకు ఎప్పుడూ మాటలు, ద్రవ్యనలు అవసరంలేదు” అంటే ఏమిటి? 		<ul style="list-style-type: none"> క్రయ పత్రం అంటే ఏమిటి? దీన్ని ఏ సందర్భంలో ఉపయోగిస్తారు.
5వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> పేజీ సంఖ్య 88, 89లలోని III-వ భాగంలోని విషయంపై చర్చ, అవగాహన 	<p>I ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ (ముందు రోజు ప్రశ్నలు) <p>II పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> పిల్లల బాహ్యపఠనం (పుట 88, 89లలోని (III)వ భాగం పేరాలను పిల్లలు చదవడం) ఉపాధ్యాయుని ఆదర్శపఠనం. పిల్లలచే మౌనపఠనం చేయించడం. ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నల ద్వారా చర్చ, అవగాహన. <p>ఉదా: నాగలిని చూసిన జెసెఫ్ కు బాధ ఎందుకు కలిగేది?</p> <ul style="list-style-type: none"> ప్రేమతో స్పందిస్తున్న హృదయం అంటే ఏమిటి? అప్పుడు ఏం చేస్తారు? జెసెఫ్ గురించి భార్య ఏమునుకొనేది? 	<ul style="list-style-type: none"> పెంపుడు జంతువుల చిత్రాలు జంతువులను విక్రయించే చిత్రాలు. 	<p><u>పదజాలం</u> దుర్భరమైన రోజులు, మందలించడం - పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.</p> <p><u>ధారాళంగా చదవడం, అర్థంచేసుకోవడం</u> అబ్బో ఎంత ధరో! పేరా చదవండి. దీని ఆధారంగా 5 ముఖ్యమైన విషయాలు రాయండి.</p> <p><u>స్వీయరచన</u> జోసెఫ్ ఎందుకు తీవ్రంగా బాధపడ్డాడు?</p>

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
6వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> పాఠంలోని IV-వ భాగం - పేజీ 90, 91లోని విషయం గురించి చర్చ అవగాహన 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ <p>II. పాఠ్యాంశ బోధన, చర్చ, అవగాహన</p> <ul style="list-style-type: none"> పిల్లల బాహ్యపఠనం (పుట 90, 91లోని (IV) విభిన్న పేరాలను పిల్లలు చదవడం) ఉపాధ్యాయుని ఆదర్శపఠనం. పిల్లలచే మౌనపఠనం. ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నల ద్వారా చర్చ, అవగాహన. <p>ఉదా: పెంపుడు పశువులకు కూడా తమ యజమానంటే ప్రేమ చూపుతాడా? దీని గురించి మీ అభిప్రాయం తెల్పండి.</p> <ul style="list-style-type: none"> చివరకు ఏం జరిగి ఉంటుంది? జెసెఫ్ చేసింది సరైందేనా? ప్రాజెక్టు పని గురించి సూచనలు. 	<ul style="list-style-type: none"> వార్తా పత్రికలలోని జీవ కారుణ్యానికి సంబంధించిన క్లిప్పింగ్స్ 	<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> మాట్లాడేనాగలి కథ గురించి మీ అభిప్రాయాలు రాయండి. ఈ కథ ఆధారంగా పొనకున్నం వర్మెయ్ ఎలాంటి వాడని అర్థమైంది. <u>ప్రాజెక్టుపని</u> పెంపుడు జంతువుల సంభాషణలను రాసి ప్రదర్శించండి.
7వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> సామర్థ్యాల సాధనపై అభ్యసనం ఇవి చేయండిలోని “అవగాహన - ప్రతిస్పందనలోని 1, 2, 3, 4 ప్రశ్నలు 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ <p>II. సామర్థ్యాల సాధన, చర్చ, అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> అవగాహన ప్రతిస్పందనలోని 1, 2, 3, 4 లలోని ప్రశ్నలను నల్లబల్లపై రాయడం. పూర్తి తరగతిలో ఒక్కొక్కరితో మాట్లాడించడం, చర్చించడం. సరిదిద్దడం. 		<p><u>ప్రశంస</u></p> <ul style="list-style-type: none"> మూగజీవాలపై ప్రేమానురాగాలు కల్గిఉండాలని తెలిపేలా నినాదాలు రాయండి. అవగాహన, ప్రతిస్పందనలోని 2, 3, 4 అభ్యాసాలలోని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. <u>స్వీయరచన</u> కథను పొడిగించి రాయండి.

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
8వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> సామర్థ్యాల సాధనపై అభ్యాసం వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకతలోని స్వీయరచన (వ్యాసరూప) ప్రశ్నలు 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ (ముందు రోజు ప్రశ్నలు) <p>II. సామర్థ్యాల సాధన, చర్చ, అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> స్వీయరచనలోని వ్యాసరూప ప్రశ్నలను నల్లబల్లపై రాయడం. పూర్తి తరగతిలో ఒక్కొక్కరితో మాట్లాడించడం, చర్చించడం. వ్యక్తిగతంగా రాయించడం. సరిదిద్దడం - భావం, వాక్యాలు, పదాలు, అక్షరదోషాలు. 		<p><u>స్వీయరచన</u></p> <ul style="list-style-type: none"> జోసెఫ్ కన్నన్ ను కన్నకూతురుగా చూడడానికి కారణాలేమిటి? సొంతవాక్యాల్లో రాయండి. మూగజీవాల మీద ఎందుకు ప్రేమచూపాలి? సొంతమాటల్లో రాయండి.
9వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత సృజనాత్మకత ప్రశ్న 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ <p>II. సామర్థ్యాల సాధన, చర్చ, అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకతలోని సృజనాత్మకత ప్రశ్న నల్లబల్లపై రాయడం. సూచనలు ఇవ్వడం. వ్యక్తిగతంగా / జట్లలో ఊహాత్మక కథ రాయించి దానిని చదివించడం. భావం, వాక్యాలు, పద్యాలు, అక్షర దోషాలు సరిదిద్దడం. 	<ul style="list-style-type: none"> నిఘంటువు 	<p><u>సృజనాత్మకత</u></p> <ul style="list-style-type: none"> మూగజీవులకు నోరువస్తే... దీని ఆధారంగా ఊహాత్మక కథ రాయండి.

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనావ్యూహాలు/ అభ్యసన అనుభవాలు	సామగ్రి	మూల్యాంకనం
10వ పీరియడ్	<ul style="list-style-type: none"> భాషాంశాలు : <ul style="list-style-type: none"> పదజాలం వ్యాకరణాంశాలు ప్రాజెక్టుపని ప్రదర్శన 	<p>I. ఉపోద్ఘాతం</p> <ul style="list-style-type: none"> పలకరింపు, పునశ్చరణ ప్రాజెక్టుపని ప్రదర్శన, చర్చ, సరిదిద్దడం. <p>II. సామర్థ్యాల సాధన, చర్చ, అభ్యాసం</p> <ul style="list-style-type: none"> వదజాల కృత్యాలను చదివించడం, అర్థం చేయించడం. సొంత వాక్య ప్రయోగం చేయించడం, వ్యక్తిగతంగా రాయించడం. పద్యపాదాలను గణవిభజన చేయించి యతి, ప్రాసలను గుర్తింపజేయడం, చర్చ. రాయించడం, సరిదిద్దడం. 	<ul style="list-style-type: none"> గణవిభజన తెలిపేలా చార్టు 	<ul style="list-style-type: none"> ప్రాజెక్టుపని నివేదిక రాయండి. <u>భాషాంశాలు</u> '93' పేజీలోని అభ్యాసాలను రాయండి.

V. ఉపాధ్యాయుల తయారీ, అదనపు సమాచార సేకరణ (టీచింగ్ నోట్సు) : పాఠంలోని విశేషాంశాలు, కీలక పదాలు, అంశాల గురించి అదనపు సమాచారాన్ని సేకరించాలి. రాసుకోవాలి.

VI. ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు : పాఠం పూర్తయిన తర్వాత తన అనుభవాలు, అనుభూతులు, పిల్లల అభ్యసనం గురించి రాసుకోవాలి.